8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo Cena 400 lir

Leto XXXVI. Št. 280 (10.800)

TRST, sreda, 3. decembra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

URESNIČUJEJO SE ČRNOGLEDE NAPOVEDI POZNAVALCEV JUŽNOITALIJANSKIH RAZMER

Na prizadetem območju nedopustni primeri izrabljanja nesebične pomoči iz vse Italije

Preživeli se nočejo izseliti v «Zamberlettijeve hotele» - Zagrenjenost reševalcev, ki niso pričakovali takih razmer - Proti «šakalom» in nasilnemu prisvajanju pomoči zadostujejo navadni zakoni - Vlada bo jutri odgovarjala na vprašanja in interpelacije poslancev

RIM — V vaseh «na štirih kolesih» se z nepričakovanim odzivom vrača življenje, a ne tako, kot so ga pričakovali tisoči, ki so iz vseh koncev in krajev Italije nesebično priskočili na pomoč svojim bratom s prizadetega Juga. Izpovedi reševalcev so polne grenkobe. Stanovanjskih prikolic nočejo deliti z drugimi brezdomci. Kdor si jo je zagotovil, se požvižga na pozive o začasnem «umiku» za delo nesposobnih prebivalcev v obmorske kraje, ostali pa se z vsemi silami borijo, da bi si lahko zagotovili enako ureditev. «Prava vojna med reveži», ki že zaskrblja varnostne organe. Ponavljajo se primeri nasilnega prisvajanja stanovanjskih prikolic, da je že morala poseči policija.

Včeraj zjutraj so morali obnoviti smerokaze proti Senerchi, ki so jih pomoči neznanci spremenili, da bi reko pomoči preusmerili v vasi zgornje doline Sele. V teh hribih so primeri šakalstva dosegli zaskrbljujočo stopnjo. Na desetine lažnih županov, lažnih odbornikov, lažnih redarjev, skuša preusmerjati, omrežiti, pokrasti kolone pomoči, ki prihaja iz vse Italije in tujine.

«Trda roka zakona bo neusmiljeno in brez odlašanja strla primere šakalstva na prizadetem območju,» je včeraj dopoldne izjavil pravosodni minister Adolfo Sarti. V zadnjih dneh so samo v pokrajini Avellino aretirali dva ducata «šakalov», zadnjega včeraj dopoldne, ki je imel svojo hišo natrpano z vojaškimi odejami. Številne so zasačili za volanom vozil polnih oblek in živeža za prizadete. Podzemlje Salerna, Neaplja, Nocere in drugih krajev je že zavohalo lahek plen.

Mafia, camorra in vse podtalno gospodarsko in politično življenje teh krajev že pripravlja temelje, kako bo sodelovalo pri obnovi. Težke milijarde za obnovo jih vabijo, kot so vabili pri obnovi doline Belice. Sindikalne organizacije so že pozvale k budnosti. Vsestransko podpirajo načrt izrednega komisarja Zamberlettija o začasnem umiku neproduktivnega prebivalstva. Pravosodni minister pa medtem zatrjuje, da ni večjih težav, sedanji zakoni zadoščajo, uvajanje vojnega vojaškega zakonika bi bilo nesmiselno, saj lahko vsakdo aretira «šakala», ki mu grozi za njegov prekršek kar tri leta zaporne kazni. To v najhujšem primeru, z olajševalnimi okoliščinami bo na prostosti še prej.

Župnik Castelnuova di Conza je z zagrenjenostjo pripomnil, da se mora pred «šakali» braniti tudi ljudstvo. «Potrebna je široka mobilizacija prebivalcev Irpinije, a do sedaj ni bilo odziva. Bojim se, da je poklic «potresenca» prehuda skušnjava». V podporo njegovi izpovedi je le nekaj kilometrov severno od župnijske cerkve na cesti med Materdomini in Quaglietto ob robu ceste tabla s puščico, kjer s svežimi črkami piše «Hiša potresenca». Prizadeti brez sramu izpoveduje, da je čakanje ob cestišču zamudno, kdor vidi napis, že sam po sebi pride do njegove podrtije in ga pobara, kaj rabi.

Slabo prikriti srd pa preveva iz izpovedi skupine prostovoljcev iz Siene, ki trdijo, da morajo obroke hrane nositi v vsako stanovanjsko prikolico, kljub temu, da so v njih tudi sposobni možje, ki bi lahko prepešačili bornih 50 metrov, ki jih loči od poljske kuhinje

Še in še bi lahko navajali take izpovedi. Dovolj naj bo še pričevanje skupine prostovoljcev s Sardinije, ki so jim skušali za mah denar kupiti vsebino štirinajstih tovornjakov že v salernskem pristanišču. Ko pa so prispeli na prizadeto območje, jih je ustavil «župan», ki jih je pospremil v vas, «potrebno vsega». Vasi pa ni bilo. Le skladišče ob samotni kmetiji. Sardinci so takoj zavohali prevaro, a predno so prispeli karabinjerji, je lažni župan s svojimi pajdaši pravočasno izginil.

Potrebna je torej največja budnost, da bodo pomoč in sredstva za obnovo res smotrno uporabili in ne bodo napolnila le žepe maloštevilnih. V takem položaju zveni groteskno užaljenost raznih političnih veljakov, ki trdijo, da je vse skupaj politična mahinacija in gola novinarska izmišljotina, ki blati državne inštitucije. Demokrščanski poslanec Giuliano Silbestri je že poslal predsedniku nadzorne komisije za RAI-TV Mauru Bubbicu pismo, v katerem zahteva preiskavo o poročanju prvega radijskega programa, ki «skuša vsiljevati tezo, da je KD kriva za vse tegobe, ki pestijo Italijo». Poslanec trdi, da so časnikarji vse preveč vztrajali pri podajanju ljudskega nezaupanja do vlade in države in pri zahtevah, da je treba skrb za obnovo poveriti predsedniku republike, Cerkvi, sindikatom in opozicijskim strankam.

Medtem zdravstvena služba z zaskrbljenostjo pričakuje jutrišnji dan, ko bo tudi prizadeta območja dosegel val slabega vremena s sneženjem vse do ravnin. Trenutno je epidemiološki položaj pod nadzorstvom. Povečalo se je število obolelih zaradi mraza, a položaj ni še zaskrbljujoč. Zdravniki ugotavljajo, da bo vsako odlašanje pri izseljevanju otrok in starcev lahko usodno. V stanovanjskih prikolicah bodo higienski pogoji prej ali slej postali nevzdržni, saj so tu družine številne in nenavajene na sanitarne pripomočke potrošniške družbe. Celo življenjski pogoji za reševalce, ki so navajeni trdega življenja in jih ne bremenijo psihološke težave, bodo kaj kmalu nevzdržni. Na prizadetem območju je trenutno skoraj 43 tisoč vojakov vseh rodov vojske, če k temu dodamo še vsaj 200 tisoč brezdomcev je popolnoma jasno, da morajo oblasti upravljati in zagotoviti obstoj takega števila ljudi.

Potres ni samo razparal hiš najrevnejših območij južne Italije, razgalil je tudi vso gnilobo, ki se je nakopičila v petintridesetih letih neomajne vladavine krščanske demokracije. Predsednik vlade Forlani in njegovi ministri ne bodo imeli jutri lahkega posla v poslanski zbornici, ko bodo morali odgovarjati na preko 56 vprašanj in pojasnil o nudenju pomoči prizadetim območjem in o nedopustnih zamudah. Potres in obnova sta postala preizkusna kamna za vse politične in družbene sile v Italiji.

Skrb za mrtve v prizadetih vaseh Bazilikate in Kampanije ne pozna odmora (Telefoto AP)

PRIČAKOVANJE NA PRVE KORAKE REAGANOVE ADMINISTRACIJE POGOJUJE VSAKO POBUDO

Vrh EGS ni konkretiziral samostojne pobude za odpravo bližnjevzhodnega kriznega žarišča

Od januarja bo evropsko komisijo vodil Luksemburžan Thorne - Število brezposelnih v državah gospodarske skupnosti je že doseglo 7,5 milijona ljudi

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

G — Končna bilanca zadnjega vrha zahodnoevropske skupnosti v sedanji sestavi — konec marca 1981 bo v nizozemskem Maastrichtu za omizjem sedelo deset enakopravnih udeležencev — je skromnejša od pričakovanj. Soočena z neugodnimi mednarodnimi okoliščinami» za nadaljevanje bližnjevzhodne iniciative ter z nakopičenimi gospodarskimi težavami se je EGS odločila za taktiko previdnega čakanja.

Edini novi element, ki so ga dale dvodnevne razprave v konferenčnem centru Kirchberg, je sklep o pomoči Italiji pri odpravljanju posledic potresa, a tudi ta dogovor ostaja zgolj pri načelnosti, kajti končno številko in obliko pomoči bo izoblikovala bruseljska komisija. V tukajšnjih kuloarjih je bilo slišati, da je potrebno poprej natančneje opredeliti škodo, ki jo je povzročilo tresenje tal. Italijanski viri navajajo številko med dvanajst in dvajset milijardami dolarjev, delež deveterice pa bi bil med milijardo in poldrugo milijardo dolarjev, in sicer v naslednjih dveh letih.

Med novosti gre šteti tudi pobudo nizozemskega ministrskega predsednika Van Agta, ki je sinoči predlagal sklicanje «razširjenega vrha», na katerem bi šefi vlad skupaj z gospodarskimi, finančnimi in socialnimi ministri skušali najti formulo za hitrejši izhod iz gospodarske recesije, ki ne povzroča le nižje stopnje gospodarske rasti, pač pa tudi povečuje število brezposelnih. Prav v času luksemburškega vrha je s sedeža komisije EGS prišel podatek, da je število brezposelnih že doseglo 7,5 milijarde ljudi. Temu velja dodati še vrsto drugih črnogledih gospodarskih pokazateljev, kot je skoraj 13-odstotna inflacijska stopnja ali pa znižan tempo gospodarske rasti, ta bo po predvidevanjih komisije prihodnje leto dosegel komaj 0,6 odstotka, vtem ko je bil letos 1,3 odstotka.

Bližnjevzhodna iniciativa na luksemburškem vrhu ni doživela konkretizacije, kar je napovedal že zadnji sestanek zunanjih ministrov, na katerem se je pokazalo, da je senca nove ameriške administracije v zahodni Evropi in njenih političnih razpravah močnejša od težnje po samostojnejši vlogi na Bližnjem vzhodu. V prepetu med «beneško deklaracijo», ki utemeljuje samostojno pobudo deveterice na bližnjevzhodnem kriznem žarišču in «neznanko Reagan», se je deveterica šefov evropske skupnosti odločila za previdno formulo, ki vsebuje tako britansko vztrajanje, da je potrebno pred konkretizacijo «iniciative» otipati pulz nove ameriške garniture, kot tudi težnjo nekaterih drugih članic, da je usmeritev iz Benetk potrebno nadaljevati, četudi s počasnejšim tempom od predvidenega. Da ne bi prišlo do politične praznine v diplomatskih prizadevanjih deveterice so se — za sedaj — zadovoljili z dokumentom, v katerem so šefi diplomacij prvič globalno (kot je na tiskovni konferenci dejal Giscard D'Estaing) obdelali glavna vprašanja mirovne pobude, torej samoodločbo palestinskega ljudstva, umik Izraela z zasedenih arabskih ozemelj, garancije meja državam na Bližnjem vzhodu, status Jeruzamela in ukrepe za ozemeljsko celovitost in neodvisnost Libanona.

V istem, torej zunanjepolitičnem sklopu, so se na luksemburškem vrhu zavzeli za «solidarnost, ki združuje močno Ameriko in (zahodno) Evropo, ki se zaveda svojega vpliva in vloge», dokaj obsežna pa je bila razprava o odnosih «Vzhod - Zahod», ki se je nanašala na madridsko srečanje podpisnic helsinške sklepne listine (deveterica si želi dejanskega in uravnoteženega napredka), posebno pozornost pa je posvetila Poljski, ki je nekaj članic EGS zaprosila za gospodarsko in finančno pomoč. V kuloarjih Kirchberga je bilo slišati, da bo komisija EGS izdelala podrobnosti o prodaji masla in meda po nižjih cenah od običajnih eksportnih cen deveterice, a v zaključnem komunikeju je o tem le kratek stavek, ki ugotavlja, da bodo članice skupnega trga v skladu z možnostmi odgovorile na prošnjo za ekonomsko pomoč, ki jih je nanje naslovila poljska vlada. V dokaj dolgem stališču o Poljski — zajema celo stran zaključnega komunikeja — deveterica, sklicujoč se na določila helsinške sklepne listine o pravici vsake države, da svobodno odloča o svojem političnem, socialnem, gospodarskem in kulturnem sistemu, poziva k vzdržanju pred vsakršno intervencijo, posamično ali kolektivno, v notranje ali zunanje zadeve katere od držav podpisnic helsinške listine, ne glede na to, kakšne so njihove medsebojne zveze.

Pičlo bilanco luksemburškega vrha zaključuje tudi imenovanje nove bruseljske komisije, ki jo bo od januarja dalje vodil Luksemburžan Gaston Thorn. Kljub temu da je bilo zadnje čase slišati kopico kombinacij, je dosedanja garnitura doživela le malo sprememb. Novi člani komisije so — poleg Thorna — britanski laburist Ivor Richard, bivši irski zunanji minister Michael O'Kennedy, nekdanji nizozemski finančni minister Frans Andriessen, zahodni Nemec Narjes in Grk Kontogeorgis.

BOŽO MAŠANOVIČ

Dekletce v «vasi na kolesih» pri Pescopaganu ne ve za tegobe, ki tarejo odrasle (Telefoto AP)

ŽALITEV MOROVEGA SPOMINA GA BO STALA NAJBRŽ IZKLJUČITEV

Neenotne vrste KD zdaj razburja še radijski intervju De Carolisa

Sinoči je «preambulska» večina sklenila sklicati vodstvo stranke v soboto in zamrzniti Forlanija na predsedstvu

RIM — Massimo De Carolis, bivši «udarni mož» milanske KD, bo po vsej verjetnosti izključen iz stranke. Tak predlog je nepričakovano sprožil včeraj popoldne sam tajnik Piccoli, pod pritiskom upora demokrščanske parlamentarne skupine, ki so ga vodili somišljeniki Zaccagninija in morotejski podpredsednik skupine Vernola. Poslanska skupina je vsekakor že sklenila predati milanskega kolego notranjemu razsodišču. De Carolisa namreč obtožujejo, da je v ponedeljek med neko oddajo zasebne radijske postaje «Multiradio» žalil ime in spomin na Aldo Mora. Pri tem je dejal, da je njegov sodelavec Sereno Freato nakopičil stotine milijard, pri čemer so bile za bivšega predsednika KD tri možnosti: ni vedel nič, je s tem soglašal, ali je sumil, a se je delal, da nič ne vidi.

Po mnenju De Carolisa je prva možnost «nemogoča», druga «neverjetna» (toda je ne izključuje), ostaja torej obtožba: Aldo Moro naj bi dolgo let prikrival nezakonite in sumljive posle. De Carolis, ki je bil dolgo povezan s propadlim finančnikom Sindono, je izrazil včeraj «osuplost» nad disciplinskimi ukrepi, ki jih nameravajo izvajati proti njemu in zatrjeval, da je na omenjeni oddaji pravzaprav «branil KD». Piccoli se je pa sklicoval na čl. 105 strankinih pravil, ki pravi, da je «osrednje vodstvo pristojno sklepati o dejanjih v nasprotju z disciplino, ki povzročajo hude politične posledice».

Ni dvoma, da so izjave De Carolisa zelo težke («Multiradio» bo vsekakor danes ponovno oddajal celotno besedilo inkriminiranega razgovora), zlasti po Pisanojevi gonji in notranjih polemikah v KD, ki so ji sledile. Ne le Morova družina, ampak tudi mnogi bivši morotejci so dali tajniku razumeti, da je bila dosedanja obramba časti pokojnega Alda Mora po vodilni skupini KD zgolj formalna. Po drugi strani je pa De Carolis hvaležna tarča: leta njegovega vzpona so že daleč, sedaj živi nekako ob robu KD. Tako, da dokaže Zaccagninijevim prijateljem, da si prizadeva za enotnost, se je Piccoli izkazal z «odločno» gesto.

Piccoliju je vsekakor mnogo na tem, da izpelje «krpanje» svoje stranke. Čez tri dni bi se moralo vendar sestati vsedržavno vodstvo KD, da sklepa o politični liniji, predsedstvu in ostalih vodilnih mestih v stranki. Tako je namreč sklenila sinoči «preambulska» večina, ki se zavzema za zamrznitev Forlanija na predsedniškem mestu, da se izogne izvolitvi Andreottija ali koga drugega iz vrst notranje levičarske manjšine. V zadnjih dneh je čedalje bolj prodirala k površju kandidatura Giovannija Gallonija, čeprav se Andreotti še ni umaknil. Propadel je torej predlog Zaccagninijeve skupine, da bi sejo še enkrat odložili do srede meseca, ki ga je podpiral tudi Forlani, ki ne mara biti hkrati predsednik vlade in stranke.

Po izjavah Donat Cattina ob zaključku srečanja demokrščanske večine tudi ne bo prišlo do srečanja voditeljev vseh struj, a bo le Piccoli, verjetno s pomočjo Fanfanija, srečal danes zastopnike strankine opozicije, pri čemer se zdi, da se razmere razpletajo in da se perspektiva vzpostavljanja enotnosti v KD prek sporazumov med večino in manjšino o vodilnih mestih v stranki oddaljuje. Spričo toče obtožb, ki se je stresla na KD ob zadnjem petrolejskem škandalu in ob nespособnosti državne uprave pri reševalni akciji po katastrofi v Irpiniji, je pa začelo vreti tudi med manj vplivnimi voditelji: včeraj je skupina okrog 100 parlamentarcev KD naslovila Piccoliju zahteva po očiščenju in prenovitvi stranke, kar še bolj zapleta razmere v stranki, ki še vedno ni našla enotnosti.

Minister Manca obišče Nigerijo

RIM — Minister za zunanjo trgovino Manca bo obiskal jutri Nigerijo, kjer se bo s pristojnimi oblastmi pogovarjal o večjem sodelovanju italijanskih podjetij pri uresničevanju petletnega razvojnega načrta te sorazmerno bogate afriške države. Že sedaj dela v Nigeriji več podjetij iz Italije, ki so v glavnem prevzela velika javna dela. V zadnjih letih pa se je bila zunanjetrgovinska bilanca Italije (ki uvaža predvsem petrolej) prevesila iz aktive v občuten primanjkljaj, ki ga bo skušal Manca z novimi pogodbami odpraviti.

ALŽIR — Delegacija ameriških državnikov, ki jo vodi namestnik državnega tajnika Christopher, je včeraj prispela v Alžir in izročila «odgovor» ameriške vlade na pogoje, ki jih je pred tednom dni iranski parlament predložil ZDA za izpustitev 52 ameriških talcev, ki so že več kot eno leto v rokah Irancev.

Svetovni tisk o 29. novembru

BEOGRAD — Sredstva javnega obveščanja po svetu so namenila veliko pozornost proslavi jugoslovanskega državnega praznika, 29. novembru. Ob dnevu republike so časopisi, radijske postaje in televizije v številnih državah objavile članke in oddaje o socialističnem razvoju Jugoslavije, njeni neuvrščeni politiki in mednarodni dejavnosti. Še enkrat so izrekli priznanje predsedniku Titu kot doslednemu borcu za mir in enakopravnost vseh narodov in kot enemu od ustanoviteljev gibanja neuvrščenosti.

Tuja sredstva obveščanja so prikazala osnovne značilnosti družbenopolitične ureditve Jugoslavije, pri čemer so poudarjale enakopravnost narodov in narodnosti v okviru samoupravne graditve današnje Jugoslavije. Tuji tisk je objavil tudi vrsto priložnostnih člankov o predsedniku Titu, medtem ko so televizijske postaje prikazale posebne oddaje ali filme o Jugoslaviji. (dd)

BRUSELJ — Evropska gospodarska skupnost in Kanada sta končali pogajanja o okvirnem sporazumu za urejevanje ribolova na priobalnem območju Kanade. EGS je pristala na olajšave pri uvozu kanadskih rib.

Posledice iranskega napada

V preteklih dneh je iranska vojska napadla področje severnega Iraka, kjer je sejala razdejanje. Letalski spopad je zahteval smrt 13 oseb, na desetine ljudi pa je bilo ranjenih. Na sliki: hiše, ki jih je pri Mosulu porušilo iransko letalstvo. (Telefoto AP)

SKLEP MINISTRSKIH PREDSEDNIKOV EGS

Evropska skupnost bo prispevala pri obnovi prizadetega območja

Forlani je sicer posredno, vendar dokaj jasno dejal, da so Italiji dodelili 1.200 milijard lir - Spremenjen proračun za leto 1981

LUKSEMBURG — «Države članice EGS so pripravljene pomagati prebivalstvu italijanskega Juga v skladu z navodili, ki jih bo sestavila italijanska vlada. Naša naloga je, da pripravimo organičen načrt za obnovo in razvoj potresnega področja» — tako je včeraj ob koncu zasedanja ministrskih predsednikov evropske gospodarske skupnosti dejal novinarjem italijanski ministrski predsednik Arnaldo Forlani, ki ni hotel povedati kolikšno bo posojilo, ki ga bodo članice «deveterice» namenile prizadetemu prebivalstvu Kampanije in Bazilikate. Forlani pa je v bistvu posredno priznal, da bo Italija vendarle «iztržila» od EGS 1.200 milijard lir.

Forlani je še dodal, da ni nihče še resnično dojel razsežnosti potresa. «Potrebno bo potrošiti več tisoč milijard, kar pomeni, da bomo morali izdelati nove ekonomske načrte in delno preusmeriti kriterij, ki je določeval triletni plan». Ministrski predsednik je ob koncu odkrito povedal, da ne izključuje možnosti, da bo potrebno v kratkem ponovno priviti davčni vijak, seveda na račun slehernega državljana.

V zvezi s tem je minister za zaklad in finance Andreatta predlagal parlamentu, naj popolnoma spremeni državni proračun za finančno leto 1981. Iz že itak skromne bilance bodo morali izvleči skupno 6.000 milijard, deloma z ukinitvijo sklada za INPS, deloma pa z zreduciranjem posojil in drugimi gospodarskimi ukrepi. Glavno breme pa bodo kot običajno nosile dežele in pokrajine.

Nov državni srednjeročni načrt pa bo vseboval posebno poglavje, ki bo obravnavalo obnovo potresnega območja. Plan za obnovo vsebuje pet temeljnih točk. Največjo pozornost bodo najprej posvetili hidrogeološki sanaciji potresnega teritorija, nato izdelavi sodobnega namakalnega sistema, obnovi gozdov in poljedelstva ter živinoreje in končno industrijskemu razvoju. Vlada bo najkasneje do 31. 12. ugotovila, katere občine bodo sploh deležne olajšav davčnega in socialnovarstvenega značaja.

Precej kritično pa je stališče enotnih sindikatov. V uradni noti je rečeno, da so vladni ukrepi z dne 26. novembra sad improvizacije, saj neutemeljeno priviligirajo tudi nekatera območja, ki jih potres ni prizadel. Sindikalna nota navaja nato osem programskih točk, ki se bistveno ločujejo od vladnih določil.

MOSKVA — Leonid Brežnjev se je včeraj sestal v Kremlju z romunskim zunanjim ministrom Stefanom Andreijem. Kot poroča agencija TASS je razgovor potekel v prijateljskem vzdušju.

BONN — Vrhovno upravno berlinsko sodišče je uradno potrdilo odločitev notranjega ministrstva ZRN, da se razpusti zloglasna neonacistična skupina Wehrsportgruppe (obrambno športno društvo), ki jo vodi Karl Heinz Hoffmann.

Vladna delegacija iz Teherana na obisku v SFRJ

BEOGRAD — Predsednik predsedstva SFRJ Cvijetin Mijatović je včeraj sprejel delegacijo vlade islamske republike Irana, ki jo je vodil član parlamenta Mohamed Hatami. V odprtem prijateljskem pogovoru, ki se ga je udeležil tudi namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Milorad Pešić, so iranski predstavniki pojasnili stališča svoje države v zvezi z oboroženim spopadom na Srednjem vzhodu in s prizadevanji, da bi končali sovražnosti. Izrazili so tudi željo za nadaljnje nenehne stike in izmenjavo mnenj z Jugoslavijo

Delegacija vlade Irana je Cvijetinu Mijatoviću izrekla iskreno sožalje Irana, ker so tudi trije jugoslovanski državljani postali žrtve oboroženih spopadov.

Predsednik predsedstva Jugoslavije je govoril o težkih posledicah iransko - iraške vojne in ponovil znano stališče Jugoslavije, da je treba poiskati miroljubno in pravično rešitev spora. Jugoslavija si bo skupaj z drugimi neuvrščenimi državami, pa tudi drugimi državami, prizadevala za takšno rešitev in bo podprla tudi vse druge akcije, ki bi prispevale k miroljubnemu prenehanju sovražnosti. Mijatović je poudaril tudi nujnost vzajemnega spoštovanja suverenosti in ozemeljske celovitosti vseh držav, brez vmešavanja ali poskusov, da bi vplivali na notranji razvoj drugih dežel. (dd)

VČERAJ PRIVOZILA V TRST TOVORNJAKA RDEČEGA KRIŽA SR SLOVENIJE

Neprestana množitev solidarnostnih pobud v korist potresencev na Jugu

Deželne ekipe gozdarjev in zdravnikov na delu v Bazilikati, od koder se danes vrne odbornik Biasutti - Na petkovi predstavi v Rossettiju tudi Glasbena matica Danes tiskovna konferenca KPI o potresih na Jugu in v naši deželi

Z neprekinjenim poletom se je tudi včeraj, deveti dan po strahovitem potresu v Bazilikati in Kampaniji, nadaljevalo tekmovanje v pomoči preživelim. V zbirna središča, ki se tako rekoč iz dneva v dan množijo, so se stekle dodatne količine živeža, toplih oblačil, odej in rjuh, spalnih vreč, razkužil in zdravil, z druge strani pa seveda denarja, ki ga sicer darovalci nakazujejo tudi po bančnih in poštnih računih. Na Jug neprestano odhajajo tudi trume prostovoljcev, po večini mladih ljudi, kot tudi specializirane in docela samostojne odprave.

Proti Bazilikati potuje na primer avtokolona, ki jo je pripravila tržaška občinska uprava s sodelovanjem podjetij ACEGA in ACT. Vozila in oprema se peljejo z ladjo družbe Adriatica di Navigazione, ki pristane v Salernu predvidoma danes okrog enih popoldne.

Sinoči sta privozila v Trst tovornjaka Rdečega križa SR Slovenije z žimnicami jogi, šotori, odejami ter rjuhami, onstran meje pa sta še dva tovornjaka s kislo vodo in kontejnerjema, ki ju bodo preuredili v zasilni bivališči. Odpravo spremlja sam predsednik RKS Maks Klanšček, ki so ga sprejeli na sedežu RK na Trgu Sansovino in ki je tudi vljudnostno obiskal prefekturno oblast.

Skupina uslužbencev deželne gozdarske službe, ki je zapustila Furlanijo - Julijsko krajino v soboto, je v kraju Vietri di Potenza (Bazilikata) že umestila štab, iz katerega se njena tehnična pomoč usmerja v obliki pahljače vse naokrog. «Gozdarji» ostanejo tam kakih 20 dni. Zaenkrat jim je bilo poverjeno, da na gorskih pobočjih in planotah zasledijo morebitne porazgubljene prebivalce ondotnega območja, pa tudi porazbežano živino, da nadalje preverijo stanje hidroobrambnih naprav ter ugotovijo morebitno nevarnost plazov in usadov.

V pokrajini Potenze se mudi tudi deželna zdravstvena odprava s šestimi premičnimi ekipami zdravnikov in poklicnih bolničarjev. Ti imajo na voljo okrog 20 raznovrstnih vozil, njihov štab pa je v kraju Scalo di Tito kakih 20 km od Potenze. Obe odpravi sta povsem samostojni glede preskrbe z, živežem in radiotelegrafskih zvez.

Na potresnem območju sta se mudila tudi deželni odbornik za javna dela Biasutti in ravnatelj odborništva Spagna, ki sta navezala stike tako s krajevnimi oblastmi kot z Zamberlettijem, da se z njimi domenita glede najboljše koordinacije pomoči iz Furlanije - Julijske krajine. Vrneta se danes, ko bo Biasutti deželnemu odboru poročal o rezultatih teh pogovorov, posebno, kar zadeva prispevek naše dežele k odstranjevanju ruševin in popravilu poslopij, ki jih potres ni prehudo poškodoval, pa tudi glede pošiljatve na Jug prefabriciranih hiš.

Na oddelku za socialno skrbstvo tržaške občine (soba 310 v III. nadstropju stavbe z anagrafskim uradom) se je javilo že precej oseb, ki bi rade sprejele pod svojo streho ostarele in otroke s potresnega območja. V otroških vrtcih nadaljujejo zbiranje denarja, s katerim naj bi kupili vso potrebno opremo za vrtec, ki ga bodo zgradili v občini Balvano, s katero se Trst pobrati.

Denarne nabirke so nadalje sprožili rajonski svet za Škedenj in Carbolo (v občinski izpostavi v Ul. Roncheto 77) in krožki ACLI; tržaški krožek je kot začetni prispevek že namenil 200.000 lir deželnemu solidarnostnemu skladu, drug denar pride deželnemu vodstvu ACLI.

Italijansko stalno gledališče, deželni sedež RAI, gledališka skupina La Contrada, naša Glasbena matica, Controcabaret Triestino, list Il Piccolo in številne druge ustanove in organizacije priredijo v petek, 5. t.m., v Rossettiju kulturno - zabavno predstavo, katere izkupiček je namenjen potresencem (temu gre prišteti 3 milijone lir, ki jih je prispevala RAI). Za Glasbeno matico nastopi kvartet kljunastih flavt pod vodstvom Miloša Pahorja. Prodaja vstopnic v Prottijevi pasaži.

Nazadnje še vest, da priredi deželni odbor KPI danes ob 11.30 na sedežu deželnega sveta (Oberdankov trg) tiskovno konferenco o temi «Solidarnost s potresenci Juga; kaj je bilo narejenega v Furlaniji - Julijski krajini, kaj treba ukreniti in v kakšnem političnem okviru». Spregovorili bodo deželni tajnik KPI Rossetti, načelnik deželne svetovalske skupine Pascolat ter zastopniki deželnega tajništva in vodstev pokrajinskih federacij partije.

Na sedežu Rdečega križa: levo predsednik RKS Maks Klanšček, desno predsednik RK v Trstu dr. Paolo Paladini

Mladinska sekcija SSk poziva k solidarnosti

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti vabi somišljenike in vso zamejsko mladino, da se zavzamejo za učinkovito pomoč potresencem na Jugu. Med občinami, ki so bile prizadete — pravi tiskovno sporočilo — je tudi občina Barile v pokrajini Potenza, kjer živi del albanske etnične skupnosti; ta občina je na seznamu 126 občin, ki jih je treba izprazniti. Mladinska sekcija SSk opozarja, da se denarni prispevki zbirajo tudi v solidarnostnem skladu na deželnem sedežu SSk v Trstu, Ul. Machiavelli 22, in to vsak dan od 16 do 19. ure, ali pa na poštnem tekočem računu 11-126.

Poziv župana Škerka za pomoč potresencem

Na sinočnji seji devinsko - nabrežinskega občinskega sveta, ki se je začela z enominutnim molkom v počastitev spomina na žrtve katastrofalnega potresa, ki je prizadel južno Italijo, je župan Albin Škerk pozval prebivalstvo, naj prispeva v solidarnostni sklad in podpre tudi druge pobude za odstranjevanje posledic potresa. Občinsko skupščino je seznanil, da je občinska uprava začela nabiralno akcijo in odprla tri tekoče račune: v podružnici Cassa di Risparmio v Sesljanu, v Kmetijski in obrtniški posojilnici v Nabrežini ter na sedežu občinskega ekonomata. Občinski upravitelji so že prispevali po 50.000 lir, na sinočnji seji pa so tudi svetovalske skupine SSk, KD, LpDA in MSI prispevale v ta namen in za pomoč potresencem odstopile znesek sinočnje sejnine.

O drugih točkah sinočnje seje bomo poročali v jutrišnji številki.

V gledališču Verdi počastili žrtve potresa

V gledališču Verdi je bila sinoči premierska predstava opere Richarda Straussa «Salomè»

Pred začetkom predstave je občinstvo na poziv ravnatelja gledališča prof. Gianpaola De Ferre stoje z enominutnim molkom počastilo spomin žrtev potresne katastrofe v južni Italiji.

S PONEDELJKOVE SEJE IZVRŠNEGA ODBORA

Poziv SKGZ na zbiranje pomoči za žrtve potresa v južni Italiji

Zadnje priprave za torkovo sejo glavnega odbora v Čedadu - Razprava o reviji DAN ter o delu teritorialnega odbora za videmsko pokrajino

Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je na svoji redni ponedeljkovi seji sprejel sklep, da svoj javni poziv na pomoč prebivalstvu v južni Italiji, katerega je naslovil neposredno po potresu, spremeni v konkretno pobudo za zbiranje denarnih prispevkov med našo narodnostno skupnostjo kot oprijemljiv dokaz solidarnosti s tako hudo prizadetimi ljudmi. Zbiranje sredstev (izključno v denarju) naj bi bilo na več krajih: v uredništvih Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici, na sedežih SKGZ in včlanjenih organizacij v Trstu in Gorici ter drugod zato, da se omogoči čimvečjemu številu Slovencev, da dajo svoj prispevek. Izvršni odbor je zato sklenil ponovno apelirati na humani in solidarnostni čut, ki ga je naša skupnost vedno pokazala ob podobnih naravnih katastrofah.

ZBIRNA MESTA ZA POMOČ PRIZADETIM PO POTRESU

Denarne prispevke za žrtve potresa v južni Italiji zbirajo na naslednjih mestih:
- **Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6**
- **Zveza slovenskih kulturnih društev — Ul. sv. Frančiška 20**
- **Slovensko deželno gospodarsko združenje — Ul. Cicerone 8**
- **Kmečka zveza — Ul. Cicerone 8**
- **KD Lipa — Bazoviški dom od 19. do 20.**
- **KD Prosek - Kontovel — Šoščeva hiša od 18. do 20.**
- **KD Vesna - Križ, Dom Alberta Sirka od 18. do 23.**
- **KD F. Prešeren — gledališče v Boljuncu, od 18. do 20.**

Organizacije in društva, ki se odločijo za zbiranje denarnih prispevkov na svojih sedežih, prosimo, da nam to javijo, da jih vključimo v seznam zbirnih središč.

Dnevni red seje je obsegal med drugim priprave na sejo glavnega odbora, ki bo v torek, 9. t.m. v Čedadu v dvorani hotela Roma. Seja bo imela delovni in slavnostni značaj. V delovnem delu bodo člani glavnega odbora seznanjeni z delovanjem posebne komisije pri predsedstvu vlade za pripravo zakona za globalno zaščito. Komisija se je prav včeraj sestala na svoji zadnji plenarni seji zato je taka informacija še posebno potrebna glede na stališča in akcije, ki jih bo treba podvzeti v nadaljnjem boju za sprejemljivi zaščitni zakon. V okviru slavnostnega dela seje pa bodo podeljena odličja in plakete SKGZ, ki se po sklepu iz lanskega leta podeljujejo vsako leto ob tem času. Izvršni odbor se je seznanil s poročilom komisije, ki je bila zadolžena za sprejemanje in preučitev posameznih predlogov in sprejel dokončne odločitve.

Posebno točko dnevnega reda je izvršni odbor namenil vprašanjem obči! in tiska s posebnim ozirom na revijo DAN. V izčrpni razpravi na osnovi sintetiziranega poročila predsednika odbora za sredstva množičnega obveščanja, so bila ponovno preučena vsa vprašanja, ki se tičejo vsebine, razširjenosti in drugih vprašanj. Zato je bil sprejet sklep, da se podobna razprava prenese na skupno sejo odborov za sredstva množičnega obveščanja in za kulturo, ki naj svoje delo, skupno z administrativnimi delavniki, opravita do konca maja 1981.

Prav tako je izvršni odbor razpravljal o izpopolnitvi svoje sestave spričo dejstva, da je ostalo nezasedeno mesto predsednika odbora za družbena in socialna vprašanja.

Izvršni odbor je končno razpravljal še o nekaterih političnih in organizacijskih vprašanjih v okviru teritorialnega odbora za videmsko pokrajino, o čemer so izčrpno poročali vsi prisotni beneški člani izvršnega odbora. Nagel narodnostni in družbeno - politični razvoj našega življa v Beneški Sloveniji prinaša tudi vedno nove probleme in postavlja pred narodnostno in politično aktivne ljudi nove naloge v iskanju najustreznejših rešitev na raznih področjih življenja od šolstva do zaposlovanja itd. Teritorialni odbor se mora s temi vprašanji stalno soočati in temu bo namenjena tudi njegova naslednja seja.

● **Delegacija tržaške občinske uprave** z županom Cecovinijem na čelu se je v ponedeljek sestala v tovarni Velikih motorjev s predstavniki tovarniškega sveta in tajništvom kovinarskega sindikata. Pozneje je občinske upravitelje sprejel tudi predsednik GM inž. Lippi.

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Knjiga Nož in jabolko nov tekst Ivanke Hergold

Na predstavitvi so sodelovali gledališki kritik Vasja Predan, urednik Cankarjeve založbe Pavček in članica SSG Bratuževa

Nož in jabolko — nova knjiga Ivanke Hergoldove. Knjiga je izšla pri Cankarjevi založbi v Ljubljani, opremil jo je Marjan Kravos. Sinoči so novi prozni tekst pisateljice predstavili v Slovenskem klubu, kjer se je zbralo res številno občinstvo, vabilu SK pa se je odzvala tudi predstavnica konzulata SFRJ v Trstu Alenka Kovačič. Res praznično in intenzivno vzdušje, za katerega je posebej poskrbel gledališki kritik in esejist Vasja Predan, ki je knjigo tudi predstavil, o njej strokovno spregovoril in jo analiziral.

Vasja Predan je dejal, da je Ivanka Hergoldova vsaj desetletje že intenzivno prisotna v slovenski literaturi in je izdelana literarna osebnost. Nož in jabolko je njen doslej najobsežnejši tekst, ki pa ga ne moremo uvrstiti v zvrst romana, enostavno lahko rečemo, da gre za prozno pripoved, kjer pa so zaobjeti vsi mogoči pripovedni elementi. Predan je nato pisateljico uokviril v sedanji moment slovenske proze, nato podal poenostavljeno vsebino teksta. Gre za iztrgan fragment iz obsežnega življenja, ki je predstavljen na poseben način. Prostor je Trst, čas neki zimski petek v Trstu, protagonist Herta Jamnik, profesorica na tržaški slovenski gimnaziji. V bistvu je Nož in jabolko opis enega dneva življenja Jamnikove. Zgodba je neobičajna, odprta struktura, saj ne gre več za kompaktno vezenino, ampak za tok zavesti in podzavesti. Predan je občinstvu posredoval še druge elemente Hergoldove teksta, analiziral značilnosti, ga skušal literarno opredeliti itd.

Članica SSG Bogdana Bratuževa je nato prebrala odlomek iz knjige, nakar je spregovoril urednik Cankarjeve založbe pesnik Tone Pavček, ki je svoj poseg zaključil z ugotovitvijo, da je Nož in jabolko vredno prebrati, čeprav zahteva tekst intenzivno prisotnost bralca in določen napor.

Mednarodno srečanje o varnosti na ladji

V miramarskem centru za teoretsko fiziko je od včeraj v teku važno mednarodno zasedanje, posvečeno problemom strokovnega usposabljanja pomorščakov, varnosti na ladji ter zaščite morskega okolja. Udeležujejo se ga izvedenci iz Italije, Egipta, Izraela, Španije, Maroka, Malte, Jugoslavije, Libanona, Tunizije, Grčije, Turčije, Alžirije, Jordanije in Libije. Zasedanje bo trajalo do 5. decembra, ob zaključku pa bodo umestili v našem mestu stalno tajništvo za strokovno izobraževanje in usposabljanje pomorščakov sredozemskega območja.

Kot je v svojem pozdravnem nagovoru naglasil predsednik pokrajinske uprave Carbone, je samo stalna skrb za strokovno izobraževanje pomorščakov lahko jamstvo za bolj učinkovito zagotavljanje varnosti na ladjah in za bolj uspešen boj proti onesnaževanju morja.

Nocoj bo v občinski galeriji Babna hiša v Ricmanjih odprtje slikarske razstave treh slikarjev iz Sežane. Pobudo za kulturno izmenjavo med Sežano in Ricmanji je dalo kulturno društvo Slavec. Razstavljali bodo Janko Kastelic, Miro Kranjec in Darja Prelec

V petek nova premiera SSG

V petek, 5. dec., bomo lahko prisostvovali novi premieri SSG. To je delo sodobne italijanske avtorice Dacie Maraini, ki je ena izmed najvidnejših osebnosti v krogih sodobnega feminizma.

Njena enodejanka «Ženski na podeželju» nas z navidez banalno in površno problematiko skuša popeljati v rahločutni svet specifične ženske eksistence. Obe ženski, Magda in Valerija, sta se znašli v posebnem prostoru in v specifični situaciji, ki ju prisilita, da začneta živeti tisto nezavedno, izvenčasovno življenje, polno spominov in asociacij, kjer se sedanjost prepleta s preteklostjo, prihodnost pa postaja neusmiljena rezultanta tega prepletanja. Na dan prihajajo razlogi obremenjenosti, frustracije, neizživetosti njunih življenjskih skušenj. Temeljna preokupacija je obema seksualni problem, kjer se kažejo vse duševne stiske, neizrečena nasprotja, skratka neskladje.

Ženski na podeželju bosta na našem odru interpretirali Miranda Caharija in Lidija Kozlovič pod režijskim vodstvom Borisa Kobala.

Na sliki: prizor iz enodejanke Dacie Maraini.

PO VOLITVAH NA SLOVENSKIH ŠOLAH

Objavljena imena izvoljenih v deželno šolsko komisijo

Potrjena (razen enega imena) kandidatna lista, ki jo je predlagal Sindikat slovenske šole

Na deželnem šolskem skrbništvu so včeraj prešteli glasove volitev v deželno šolsko komisijo, ki so bile 25. novembra na vseh slovenskih šolah na Tržaškem in Goriškem. Komisijo, ki je bila ustanovljena na podlagi državnega zakona, bolj znanega pod imenom Belci - Škerk, sestavljajo šolski skrbnik v Trstu, šolski skrbnik v Gorici, dva šolska ravnatelja (za nižjo in višjo srednjo šolo), šolski nadzornik (ki ga slovenske šole zaenkrat še nimajo), didaktični ravnatelj, profesor nižje srednje šole, profesor višje srednje šole, učitelji in pet slovenskih članov, ki jih imenujeta tržaški in goriški pokrajinski svet.

Slovenski šolniki so torej pred tednom dni volili svoje predstavnike in sicer ravnatelji ravnatelje, profesorji profesorje in učitelji učitelje. Udeležba na volitvah je bila, kot smo že takrat zapisali, dokaj zadovoljiva, izid volitev pa v bistvu potrjuje enotno listo, ki sta jo predložili tržaško in goriško tajništvo Sindikata slovenske šole. Samo v enem primeru, to je za ravnatelje srednjih šol, je bil izvoljen drug kandidat. Za didaktične ravnatelje je bil izvoljen Stanislav Skrinjar, ki je prejel vse tri od oddanih glasov. Za ravnatelje srednjih šol je bil izvoljen Aldo Štefančič, ki je prejel šest od osmih glasov. Za ravnatelje višjih srednjih šol pa je bil izvoljen Egidij Košuta, ki je prejel vseh sedem oddanih glasov.

Med učitelji je skupno volilo 225 ljudi. Največ glasov (196) je prejel Anton Korošec iz Gorice, 25 glasov je prejel Bogomir Lojk, po en glas pa je šel Ivanu Bolčini, Brunu Kraju, Idi Klarič in Majdi Zavadlav. Med profesorji nižjih srednjih šol je največ glasov prejela Kazimira Paulin iz Gorice (90 na 93). Po en glas so prejeli Marta Canciani, Benjamin Salvi in Milojka Sosič. Za profesorje višjih srednjih šol je bil izvoljen Samo Pahor. Prejel je 51 glasov. Za Ivana Černica je volilo 34 profesorje, za Marijo Kacin in Josija Tavčarja pa po eden.

V videmski bolnici je v teku enotedenski seminar za socialne in zdravstvene delavce, ki ima namen poglobiti vprašanje alkoholizma in zdravstvene posege na tem področju. Seminar vodi ekipa Klinične bolnice iz Zagreba pod načelstvom prof. Hudolina, enega najboljših poznavalcev tega problema na mednarodni ravni.

Na travniku ob Ul. Grego mrtvi podlegel mrazu

Na travniku ob Ulici Grego je v noči med ponedeljkom in torkom podlegel hudemu mrazu 33-letni delavec Romano Nesich, ki se je rodil v Umagu, živel pa je v Trstu, in sicer v Ulici Sergio Forti 47.

Njegovo truplo so našli včeraj zjutraj, okrog 6. ure, karabinjerji iz naselja S. Sergio, ki jih je obvestil mimoidoči. Za Naricha pa je prišla pomoč veliko prekasno.

Preiskovalci domnevajo, da se je moški vračal domov in da ga je morebiti obšla slabost ali kaj podobnega. Truplo so vsekakor prenesli v mrtvašnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Pred prizivnim sodiščem primer Walterja Zobca

Pred prizivnim porotnim sodiščem (predsednik dr. Mancino, prisednik dr. Mellano, šest ljudskih sodnikov) so včeraj obravnavali primer Walterja Zobca, ki ga je sodišče prve stopnje obsodilo zaradi umora svojega deda Celestina Stanisse na dosmrtno ječo.

Do krvavega dogodka je prišlo 11. marca 1979, ko je Zobec s kuhinjskim nožem napadel deda in ga pokončal. Na prvostopenjski obravnavi je zagovornik odv. Calligaris razvil teorijo nenamernosti, ki jo je podkrepil s teorijo fantove neprištevnosti v času umora. Porotniki pa so docela osvojili tožilčeve predloge in so fantu prisodili najvišjo kazen, ki jo predvideva italijanski kazenski zakonik.

Včeraj je Zobčev zagovornik zahteval predvsem psihiatrični pregled za obtoženca in šele potem naj bi se razprava nadaljevala. Tožilec ni ugovarjal, toda predlagal je, da Zobca pregledajo v kaki kriminalistični umobolnici.

Po kratkem posvetu so porotniki sprejeli zagovornikov predlog, hkrati pa so ugodili tudi tožilcu.

Samomor mladega zdravnika

Na ortopedskem oddelku glavne bolnice, kamor so ga sprejeli na zdravljenje po prometni nesreči, se je včeraj zjutraj samomoril 31-letni zdravnik, anestezist Alfonso Cervone.

Cervone, ki je bil po rodu Rimljan, stanoval pa je v Miramarskem drevoredu 123/1, se je ponesrečil 28. novembra, ko je s svojim avtom zapeljal pri barkovljanskem železniškem nadvozu s ceste, in to zaradi prekomerne hitrosti, in je trčil v drog cestne razsvetljave. V trčenju je utrpel zlom stegnenice, zaradi česar so ga tudi operirali. Njegovo zdravstveno stanje se je vsekakor naglo boljšalo in zdravniki so mu sporočili, da ga bodo lahko že pred koncem tega tedna odpustili.

Včeraj zjutraj so ga, kot običajno, pregledali in pri tem ni Cervone pokazal znakov vznemirjenja in niti malodušja. Ko pa je, ob 10. uri, stopila v njegovo sobo dežurna bolničarka je našla mladega pacienta v mlaki krvi na bolniški postelji.

Za Cervoneja ni bilo pomoči. Preiskovalci so s pomočjo zdravnikov oddelka ugotovili, da si je najprej vbrizgal dozo anestetičnega sredstva, potem pa si je z brivno klinico zarezal v spodnji del trebuha dolg vrez, zaradi katerega je izkrvavel.

V predalu nočne mizice so našli veliko količino zdravil, ki mu jih zdravniki niso predpisali, toda našli niso ničesar, kar bi moglo pojasniti njegovo tragično dejanje.

Prispevki

V sklad za vzdrževanje doma «A. Sirk» Križ darujejo: pekarna Peric 20.000 lir, Oskar Tence 10.000, Felix Cossutta 13.500, Lidija Caharija 10 tisoč lir in Enio Bogatec 10.000 lir.

Ob 3. obletnici smrti dragega brata dr. Angela Kukanja daruje Marko Oblak 10.000 lir za ŠZ Bor (košarkarski odsek).

IZREDNO ZANIMANJE MED SOCIO - SANITARNIMI OPERATERJI

Izobraževalni tečaj o toksikomaniji pomembna pobuda preosnovanega Cmas

Med napovedanimi predavatelji priznani strokovnjaki in izvedenci - Predsednik zdravstvenega konzorcija Pessato o namenih in ciljih centra za zdravniško in družbeno oskrbo

Izobraževalni tečaj o toksikomaniji, ki se je včeraj začel pod pokroviteljstvom zdravstvenega konzorcija in deželne uprave, v organizaciji centra za zdravniško in družbeno oskrbo (CMAS), je izzval veliko zanimanja med zdravstvenimi in socialnimi operaterji. Proti vsem pričakovanjem se jih je namreč prijavilo nad 250 in vseučiliška avla tržaške glavne bolnice je bila včeraj natrpana do zadnjega kotička. Dejstvo je izredno razveseljivo, saj priča o želji mladih operaterjev (tečaj je vsekakor odprt vsem), da se tokrat soočijo s tem vprašanjem strokovno in z zavestjo širokega kroga problematičnih stvarnosti, ki jih odvisnost od mamil zaobjema v svoj začarani krog.

Predvidenih 24 predavanj, ki jih bodo v daljšem časovnem razponu podali znani strokovnjaki in izvedenci iz najrazličnejših področij, bodo osvetlila predvsem naslednje plati: toksikomanija (in torej odvisnost od vseh vrst mamil) v odnosu z družbeno stvarnostjo, toksikomanija in pravni vidiki, toksikomanija in zdravstvena organizacija ter toksikomanija in informacija. Predavatelje je CMAS izbral med najvidnejšimi strokovnjaki in izvedenci določenega področja. Tako bodo med drugim predavali N. Pepino, koordinator turinskih služb proti toksikomaniji, L. Cancrini, odbornik za kulturo pri rimski občini in eden najboljših poznavalcev tega vprašanja v Italiji, C. La Corte, odgovorni za boj proti mamilom pri tržaški kvesturi, M. Tomasini, odbornik za družbeno oskrbo pri občini Parma, F. Rotelli, ravnatelj tržaških psihiatričnih služb, F. Feruglio, ravnatelj Medicinske fakultete v Trstu.

Ravnatelj zdravstvenega konzorcija tržaške občine Maurizio Pessato je včeraj med otvoritvijo tečaja nakazal namene in splošne cilje CMAS, ki je začel svojo dejavnost prav z organizacijo tečaja. CMAS, ki ga v novi obliki sestavlja ekipa operaterjev zdravstvenega konzorcija (ena psihiatrinja, dva zdravstvena asistenta, ena asistentka za vzgojo in ena uradnica), je bil ustanovljen z zakonom 685 leta 75, prvi zametki delovanja pa so bili postavljeni leto dni kasneje na pobudo Združenih bolnic. Iz najrazličnejših razlogov je bilo njegovo delovanje povsem okrnjeno in ni imelo nikakršnega vpliva na tržaško stvarnost in na vedno bolj pereče razširjanje uživanja mamil v našem mestu.

«Novi» CMAS, ki deluje v okviru zdravstvenega konzorcija, je začel s pripravljalnim delom prejšnjo pomlad. V tej fazi je sklenil konvencijo z deželo in vzpostavil dobre stike s krajevnimi ustanovami, rajonskimi sveti, univerzo, šolskim skrbništvom, bolnicami, delavskimi sveti, združenjem farmacistov. Deluje pa v prostorih bivšega nevrološkega sanatorija SAI pri Sv. Ivanu od 8. do 14. ure. Mimo urnika, ki ga vsekakor mislijo podaljšati, so se operaterji centra odločili tudi za povsem nov prijem do tega vprašanja. Predvsem ne bi radi ustvarili specialističnega ambulatorija, ampak v njihovih namenih naj bi center bil nekak motor in koordinator raznovrstnih posegov, da bi pobude, ki so bile dosedaj v glavnem občasne, spontaneistične, površne in omejene, zadobile pečat koordiniranega in vztrajnega dela, ki mora sloneti na resničnem poznavanju tega pojava. To pomeni, da se mislijo opredeliti predvsem za prevencijo, kar seveda predpostavlja tesne stike z vsemi dejavniki, ki sestavljajo določeno družbeno stvarnost. To so šole, sodišča, zdravstvene ustanove, javne uprave, društva itd. V njegovi pristojnosti ostaja še vedno razdeljevanje metadona — nadomestila težkih mamil, ki ga uporabljajo narkomani v fazi odvajanja. Tudi v tem pogledu nočejo operaterji imeti paternalističnega odnosa do toksikomana, ki ne sme biti izločen ali emarginiran. Vsak narkoman ima svoje specifične težave, zato je treba imeti individualen pristop, ki naj mu ob vsestranskem posegu nudi možnosti, da se izvleče iz začaranega kroga.

Seveda je delovanje tega centra povezano z velikimi in kompleksnimi težavami. Poleg objektivnih problemov, ki jih posegi na tem področju predstavljajo, je tu še pomanjkanje ustreznih zdravstvenih in družbenih struktur ter razkroj in razvodenelost življenja v našem mestu, ki je, kot vse kaže, popolnoma nemočno, da bi mladini nudilo perspektive za razvoj in družbeno angažiranost. (nf)

Pričevanje treh Tržačanov o učinkih potresa

Vincenzo Candelli, Pierpaolo Degrassi in Luciano Malusà med prvimi reševalci

Koliko besedi izrečemo po nepotrebnem, a nam kar naenkrat zmanjkajo ravno tedaj, ko bi nam bile najbolj potrebne. Na primer takrat, ko te prešine čustvo, za katero pravzaprav ne veš, če v njem prevladuje boleča radost ali tegoben občutek. In te čudne zmesi kar ne moreš zliti v besedo ali dveker si z besedo vred premajhen in prešibak spričo veličine trenutnega občutja.

Tako nekako je moral v hipu razmisliti Vincenzo Candelli, ko smo ga vprašali, kako mu je bilo pri srcu, ko je izpod ruševin nedaleč od Salerna še živega potegnil šestletnega otroka in ga tako rešil strašne smrti. Vincenzu je 38 let, Tržačan je in bolničar Rdečega križa, oziroma vodja rešilca. Z vozniko ma rešilcev Pierpaolom Degrassijem (33 let) in Lucianom Malusàjem (24), prav tako Tržačanoma, je prebil sedem trdih dni med razdejanjem in preživelimi po silovitem potresu.

Tjakaj so se odpravili že dan po vseuničujočem sunku, v Salerno so dopotovali prejšnji torek zjutraj, domov so se vrnili v nedeljo; ves ta čas tako rekoč še očesa niso zatisnili. Preveč so imeli človekoljubnega dela, tudi takega, za katero sicer niso bili poklicani. Na Jug so se odpeljali z rešilcem, v katerem je bila popolna oprema za življenje hudo ranjenih, po tej specializaciji tržaški bolničarji sploh slovijo povsod v notranjščini. Koliko življenj ste rešili? Tri otroke, pravijo, in to poleg onih omenjenega še 8 in 14-letnika. Candelli: Ko sem zvlekel na varno najmlajšega, me je popadel občutek, kot da sem rešil lastnega sinčka. Potem mu je beseda zastala in ne on ne Luciano in Pierpaolo niso povedali, koliko drugih so podobno iztrgali smrti. Dejstvo je, da so z rešilcem prepeljali v razne bolnice nad 70 oseb, in to iz manjšega naselja gori nad Salernom, ki je bilo do tal uničeno in kamor je troje Tržačanov prispelo, ko še nobene pomoči ni bilo.

Vozili so se po nemogočih cestah, s prsti odkopavali žive pokopane, pomagali dvigati šotorišča, delili zdravila in celili rane, trosili razkužila. Malusàja je vrglo v reko in ni imel nadomestnega oblačila, opravil se je v vojaški kombinezon. Degrassija je tri dni morila visoka vročica, do 39,5 stopinje. Kljub temu ni bilo časa za počitek, za kake pol ure so legli le, ko so jim od napora klecala kolena.

Cancellija lahko označimo kot pravega potresnega strokovnjaka: bil je in pomagal v dolini Belice pred 13 leti, potem leta 1976 v Furlaniji, Karniji in Benečiji, sedaj še Kampaniji in Bazilikata. Veste, vsaka primerjava med temi tremi tragedijami je nemogoča, prevelike so namreč razlike v geomorfološkem sestavu omenjenih področij, meni Candelli, vsekakor je ta potres najhujši. Tolikšnega in prostorsko tako raztegnjenega opustošenja še ni videl in seveda ne tolikih mrtvih in tolikih grozot. Pa še v Firencah je bil, ko so se jim temelji stresli.

Kaj pa organizacija, smo ga še vprašali. Trenutek molka in zadrege. Razumeli smo ga, saj je z nami govoril kot predstavnik RK. Organizacija res ni bila torej najboljša, pa ne po krivdi reševalnih ekip in prostovoljcev; ti so dali in še dajejo vse od sebe, sila redki so primeri take solidarnosti — soči Candelli — ko pozabiš na nizkotno natolcevanje na račun različnosti Severa in Juga. Res je, med deželami Furlanije - Julijske krajine in nesrečniki z Juga zeva ob vzporednosti tragedije določena neenakost: prvi so reševalcem krepko pomagali, tega ni mogoče reči o prebivalstvu Kampanije in Bazilikate, upoštevati pa moramo po Candellijevem mnenju različne življenjske navade in običaje, pa tudi seveda miselnost je drugačna.

Candelli, Degrassi, Malusà: bili so med prvimi na prizorišču potresa in mogli bi jim celo zavidati, obogatili so se z izkustvom, ki človeka neprecenljivo poplemeniti. (dg)

OB SKORAJŠNJEM MIKLAVŽEVANJU

NAŠA DRUŠTVA PRIREJAJO RAZSTAVE KNJIG IN PLOŠČ

Tudi v Tržaški knjigarni velika izbira mladinske literature, poleg tega pa tudi darilnih predmetov

V veliko veselje naših najmlajših se bliža 6. december, dan, ko prihaja v goste Miklavž. Prinesel bo polno vrečo lepih reči, igrač, knjig in še marsikaj takega, ki razveseli otroke.

Priprave na Miklavža so dolge, saj je običaj, da mu otroci pišejo pisemca, ki jih nato izročijo mami ali očetu, da jih potem ta posreduje možu v rdečem plašču in z dolgo belo brado. Zato so vsi naši malčki zadnji teden pred prihodom Miklavža (če ne že prej) pridni in ubogljivi ter na moč poslušni. Poredniem pa bo z verigo pod nosom rožljal hudič, ki je sicer ob Miklavžu nekoliko v ozadju, a vendarle igra svojo vlogo.

Naša društva prirejajo ob tej priložnosti miklavževanja, ki so ponekod povezana z razstavami knjig, plošč in gramofonskih kaset. Vsekakor pameten način, saj si lahko tudi starejši postrežejo z darilom — da ne bi pozabili na mladostni čas. In prav knjiga je najbolj žlahtno darilo za vse in miklavževanje je ena izmed priložnosti, ko tudi naše najmlajše privadimo na branje, jih prepričamo, da je dobra knjiga dragoceno darilo. Kulturno društvo Lonjer - Katinara je že včeraj odprlo v društvenih prostorih v Lonjerju Miklavžev sejem knjig in plošč, ki bo trajal vse do jutri. Člani društva bodo gostom na razpolago od 18. do 21. ure. Tudi SKD Tabor z Opčin je v pričakovanju Miklavža priredilo v Prosvetnem domu tradicionalno razstavo knjig, gramofonskih plošč in kaset, ki bo odprta še do petka, 5. t.m., in sicer vsak dan od 15. do 17. ure. Podobni razstavi sta tudi na pobudo repenskega KD Kraški dom in KD Rdeča zvezda, tako da bodo imeli obiskovalci res kaj videti in kupiti. Ob tem pa ne smemo pozabiti niti na Tržaško knjigarno, ki se počasi prenavlja in kjer nudijo bogat izbor mladinske literature, plošč, kaset ter še veliko drugih daril, ki bodo popestrila vsak dom.

Naj ob koncu še omenimo, da bo tradicionalni sejem na Akvedotu letos stekel jutri, 4. t.m., in bo trajal do ponedeljka.

V PRIREDBI KD VALENTIN VODNIK

Prisrčno spominsko srečanje v Dolini z borci, aktivisti in interniranci

Spominsko srečanje z borci, aktivisti in interniranci, ki je bilo preteklo soboto v Dolini in ki ga je organiziralo KD Valentin Vodnik, je v vasi naletelo na velik odziv. Pobuda je ogrela preživele, ki so se naenkrat znašli skupaj, ki so zopet družno navezali stike — nekateri celo po več letih — in se predali spominom in podoživljali mučne dni okupacije, borbe in taborišč. Med tolikimi bridkimi spomini pa so obudili tudi veliko prijetnih, veselih in celo šaljivih dogodkov, saj je bilo v borbi tudi nekaj vedrine, ki je našim bojevnikom lajšala življenje v težkih razmerah.

Na trenutke je bilo naravnost ganljivo pogledati v oči ljudem, ki so bili pred 35 leti mladi, a je njihov mladostni ogenj moral izgorevati v tragediji, ki jo je stkala zahrbtna filozofija fašizma in nacizma. V soboto zvečer pa so se v društveni dvoranici strnili v eno dušo, kot so bili enodušni takrat, ko so se golih rok zaperstavili uničujočemu nacifašističnemu plazu in ga z divjim naporom in z vero v boljši čas kamen za kamnom rušili, dokler ni zmagala pravica v vobodi in enakosti. «Petintrideset let je poteklo od takrat», je v uvodu dejal predsednik društva, «in preden se nam ta jubilej izteče, smo se želeli srečati z vami v naših prostorih.

Čeprav smo vse leto sodelovali na občinski in drugih proslavah, smo se vseeno želeli srečati v bolj intimnem, rekli bi družinskem krogu, da iz vaše žive besede čujemo, kako ste korakali svobodi nasproti. Naša dolžnost je tudi, da obujamo spomine, ker epopejo našega naroda sestavljajo drobci doživetij — hrabrih in žalostnih — naših ljudi in mnogi ste ves zaklad doživetij zakopali globoko vase. Naša dolžnost je, da vašo žrtev poznamo, da jo bomo znali pravilneje ceniti in da bomo iz nje črpali moči in izkušnje za našo prihodnost.»

Arianna Korošec, Moica Švab in Boris Pangerc so izvedli krajši recital, ki pa je bil skoraj v celoti sestavljen iz originalnih dokumentov Dolinčanov, ki so doživljali fašistični in vojni čas. Dnevnikom, pismom in odlomkom iz časopisov pa so se pridružila še živa pričevanja prisotnih. Pripovedi Marija Slavca, Bruna Prašlja, Justine Švabove in Draga Slavca so dali večeru še poseben pečat izvirnosti. Med recitalom je izmenično zadonela pesem ženskega in moškega zbora Valentin Vodnik, Pesem o Titu in Vstajenje Primorske pa sta zbora zapela skupaj. Uradni del programa je dosegel vrh s partizanskim mitingom, ki so ga predstavili gostje iz Mačkolj. Mladina KD Primorsko je s svojim nastopom prevzela prisotne.

V družabnem delu srečanja pa so se borci aktivisti in interniranci razživeli v medsebojnih razgovorih in lahko rečemo, da spominjanja ni bilo ne konca ne kraja . . . Kot na primer spominjanje borcev 1. prekomorske brigade, ki so se ravno 29. novembra (torej pred točno 37 leti) izkrcali na Visu; kot npr. spominjanje skupine devetih žena, ki so preživele več kot leto dni v nemških koncentracijskih taboriščih in so se v soboto zvečer spet našle skupaj, žal pa ne vse . . .

Moški zbor pa je ob kozarcu vina (darilo dolinskih partizanov društvu) prepeval partizanske pesmi drugo za drugo pozno v noč.

Sobotno srečanje v Dolini se je odvijalo tudi v počastitev 29. novembra, praznika SFR Jugoslavije.

(ris)

Občinska galerija «BABNA HIŠA» — Ricmanje

OBISK IZ SEŽANE

Janko Kastelic, Miro Kranjec in Darja Prelec.

Odprtje slikarske razstave v sredo, 3. dec., ob 20. uri

Sodeluje Kulturno-umetniški krožek iz Sežane
Prireja KD Slavec, Ricmanje - Log.

Gledališča

F. PREŠEREN
Danes in jutri ob 21. uri skupina «Teatro strisce» iz Trsta predstavi enodejanko «Delirij v 2» Eugena Ionesca. Sodelujejo Adriana Posca, Aldo Vivoda in Roberto Zorzut.

AVDITORIJ
Danes ob 20.30 bo na sporedu opereta Alda De Benedettija «Due dozzine di rose scarlatte» pod vodstvom Arnalda Ninchija. Rezervacije pri osrednji blagajni.

VERDI
Danes ob 20. uri uprizoritev «Pepelke» Gioachina Rossinija. Nastopajo Lucia Valentini Terrani, Silvana Moyso, Milly Mascaro in drugi. Predstava v abonmaju za red H, ki so ga v tej sezoni prvič uvedli. Pri blagajni gledališča prodaja vstopnic.

V soboto ob 11.30 se v dvorani Cristallo prične sezona baletnih predstav, namenjena tržaškim šolam. Program obsega koreografije iz Haendlovih oper Alcina e Ariodante, Shankarjeve Orientalia prima, Ellingtonove Solitude, Minkusovih Passo a due in Don Kihot ter Deodatove Running. Šole se lahko obrnejo neposredno na tiskovni urad gledališča.

ROSSETTI
Danes ob 20.30 je na sporedu predstava Pasolinijevega «Calderona». Za abonente 50 odst. popusta. Veljavni so tudi posebni popusti.

* * *

Od 6. decembra gostuje Stalno gledališče iz Aquile z Gombrovictzevo «Operetto». V abonmaju odrezek 2 (izmeničen).

* * *

V petek, 5. decembra, ob 20.30 bo predstava «Il mondo dello spettacolo per i terremotati». Izkupiček predstave je namenjen v korist žrtvam potresa. Vstopnina: parter A 8.000, parter B 6.000 in galerija 4.000 lir. Rezervacije in informacije pri osrednji blagajni

Šolske vesti

Ob obletnici poimenovanja bo osnovna šola Bazoviški junaki v Rojanu počastila 50-letnico smrti junakov z akademijo, ki bo danes, 3. decembra, ob 11. uri v šolskih prostorih. Odbor za proslavo bazoviških žrtev bo ob tej priložnosti položil venec pred obeležje v šolski veži. Vljudno vabljeni.

Združenje staršev slovenskih šol v Križu v sodelovanju z Združenjem staršev osnovne šole F. Bevk - Občine vabi na okroglo mizo o šolskih problemov, ki bo danes, 3. decembra 1980, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Sodelovala bosta prof. Samo Pahor in ravnatelj Edmund Košuta.

Kino

Ariston 16.30—22.00 «Woyzeck». K. Kinski.
Eden 17.00 «Malabimba». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz 16.30 «L'aereo più pazzo del mondo». Barvni film za vsakogar.
Excelsior 16.00 «Blitz nell'oceano».
Grattacielo 16.30—22.15 «Delitto a Porta Romana». Tomas Milian, Bombolo. Zabavni film.
Fenice 16.00 «Fico d'India». Renato Pozzetto. Barvni film
Aurora 16.30 «Amore in prima classe». E. Montesano.
Cristallo 16.00 «Erotic moments». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «Il tuo corpo sul mio corpo» Prepovedan mladini pod 18 letom
Capitol 16.30 «Il mondo porno di due sorelle». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.00 «Provaci ancora Sam». Woody Allen. Barvni film.
Lumiere 16.30 «Una donna alla finestra». Romy Schneiden, Philippe Noiret.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM
balkonska dvorana
izven abonmaja

DACIA MARAINI
ŽENSKI NA PODEŽELJU
(enodejanka)

režija: BORIS KOBAL

PREMIERA
v petek, 5. decembra, ob 20.30

PONOVITVI
v soboto, 6. decembra, ob 21.30
v nedeljo, 7. decembra, ob 18.00

Zaradi zelo omejenega števila sedežev svetujemo, da si vnaprej poskrbite rezervacije.

Predstava traja eno uro in 15 minut. Rezervacija vstopnic vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 734-265.

ZA PREMIERO SO VSTOPNICE ŽE RAZPRODANE.

Prosveta

SPD Tabor. V pričakovanju Miklavža bo v Prosvetnem domu na Opčinah tradicionalna razstava knjig, gramofonskih plošč, kaset in še kaj do petka, 5. decembra, vsak dan od 17. do 19. ure.

Razna obvestila

SPD Tabor z Opčin sporoča, da poteka zbiranje prispevkov za žrtve potresa v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah vsak dan od 17. do 19. ure.

KD Vesna in ŠD Mladina obveščata, da je bar v domu Albert Sirk odprt vsak dan od 18. do 23. ure.

KD Rdeča zvezda — Saležu vabi starše in otroke na Miklavževo razstavo knjig in plošč, ki bo v društvenih prostorih 3., 4. in 5. decembra, od 16. do 18. ure.

KD Lonjer - Katinara priredi danes, 3. in jutri 4. decembra od 18. do 21. ure v društvenih prostorih v Lonjerju Miklavžev sejem knjig in plošč. Obiščite nas.

SPD Tabor z Opčin obvešča, da bo do petka, 5. decembra, vsak dan zbiralo na svojem sedežu izključno denarne prispevke za pomoč prizadeti južni Italiji. Člani društva bodo v Prosvetnem domu na razpolago vsak dan od 17. do 19. ure, zbrana sredstva pa bodo posredovali osrednji sindikalni organizaciji.

AVTONOMNI INSTITUT ZA LJUDSKE HIŠE
TRST

RAZGLAS

Javni natečaj za nastave in izpite za zaposlitev dveh delavcev v staležu (III. funkcijski pas) z naslednjima kvalifikacijama:

eno mesto mizarja
eno mesto zidarja

Sporoča se, da je upravni svet Inštituta na seji 13. novembra 1980 sklenil, da ponovno odpre rok za predložitev prošenj za sodelovanje na omenjenem natečaju

OMEJENEM NA ENO MESTO ZIDARJA

Rok zapade 31. decembra 1980

Nespremenjeni ostajajo vsi ostali pogoji, ki jih predvideva razpis.

Za vse informacije se zainteresirani lahko zglasijo v uradu za osebje Instituta IACP, Seneni trg 6, vsak dan, razen ob sobotah, od 8.30 do 12. ure.

PREDSEDNIK
(dr. Luigi Stasi)

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OTROKE sprejmem v varstvo na svoj ali vaš dom. Telefonirati na štev. 827-094.

PRILETNA Slovenka, vdova, išče stanovanje pri Svetem Ivanu. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Slovenka».

NEPREMIČNINSKA agencija Dolina išče stanovanja, hiše, vile, zemljišča za zidavo in obdelavo. Zainteresirani se lahko javijo telefonsko (štev. 228-390) ali osebno na naslov: Štranj Dolina 86.

IŠČEMO družini, ki bi bili pripravljeni sprejeti v najem gostilno na Krasu oziroma v Trstu. Telefonirati v uradnih urah na št. 418-395.

DARILO za Miklavža? Nov čudovit japonski parfem MURASATI bo razveselil vsako žensko. Kozmetika 90 — Opčine.

ALFETTO 2000, letnik 1978 prodam: telefon 200-371.

PRODAM smuči znamke elan fiberglass 911 dolžina 185 cm, z okovjem marker (spredaj simplex, zadaj rotamat I). Cena 60 tisoč lir. Telefon 0481 - 835-35.

PELLICCERIA
CERVO

priporočena trgovina za vaše nakupe KRZNA – JOPE
elegantni modeli
najboljše kakovosti

NAŠITKI vseh vrst.
Bogata izbira

Najnižje cene v naši deželi

TRST, Viale XX. settembre 16
Tel. 796-301

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 3. decembra
FRANČIŠEK KSAV.

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 16.22. — Dolžina dneva 8.54. — Luna vzide ob 2.58 in zatone ob 14.37.

Jutri, ČETRTEK, 4. decembra
BARBARA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 3 stopinje, najnižja —1 stopinja, ob 18. uri 2,2 stopinje, zračni tlak 1012,5 mb pada, veter jugozahodnik 5 km na uro, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 10,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Carlo Umer, Claudia Oliosi, Luca Percorari, Graziano Ruan.

UMRLI SO: 75-letni Vincenzo Cuscito, 90-letni Nicolò Ferluga, 51-letni Romano Pizzi, 79-letna Ermenegilda Gruden vd. Valdi, 65-letni Luciano Tasso, 78-letna Angela Benerecetti, 76-letni Romano Bisiacchi, 84-letna Anna Buker vd. Blessi, 77-letni Pietro Ruzzier, 82-letni Francesco Marini, 72-letna Antonia Pachlich, 76-letna Apollonia Argenti vd. Corradin, 73-letni Lino Percos, 83-letna Maria Trobec vd. Percic, 89-letna Anna Depiera vd. Iona, 66-letni Ernesto Mazzarolli, 68-letni Giordano Metullo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od do 8 ure tel. 73267, predpraznična od 14 do 21 ure in praznična od 8 do 20. ure, tel 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel 226-165. Opčine: tel 211-001; Prosek: tel 225-141; Božje polje Zgonik: tel 225-596; Nabrežina: tel 200-121. Sesljan: tel. 209197; Žavlje tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

NADALJUJEJO SE PREUREDITVENA DELA

Od konca novembra v goriški splošni bolnišnici nov histološki laboratorij

Zaključek izvida na razpolago že v 10-15 minutah - V novem poslopju tudi mrtvašnica in pogrebna služba

Nova pridobitev v goriški splošni bolnišnici. Zadnje dni novembra so namreč izročili namenu novo poslopje, kjer so namestili anatomsko in histološko službo, bogato knjižnico ter uredili mrliške veže. Poslopje, ki je povsem ločeno od osrednje zgradbe bolnišnice in leži nekaj sto metrov od obsežnega parkirišča v Ulici Toscolano, je goriška bolnišnica finansirala z najetjem posojila ter s sredstvi, ki jih je dala na razpolago dežela.

Najpomembnejša pridobitev je vsekakor istološki laboratorij, kjer bodo s pomočjo najsodobnejših instrumentov lahko opravljali tako imenovane sočasne izvide na tkivu pacientov, ki bodo podvrženi kirurškim posegom. Izvid bodo opravili v času od 10 do 15 minut ter na podlagi zaključkov nudili kirurgu dovolj uporabljivih informacij za nadaljevanje posega.

Histološki-patološki oddelek, ki ga vodi profesor dr. Banchieri, so odprli 26. 11. Istočasno so v novo poslopje preselili tudi mrtvašnico in pogrebno službo. Mrliške veže so neposredno, preko širokega hodnika povezane s kapelo, kjer se opravljajo pogrebni obredi. Pogrebni sprevodi potekajo tako izven območja ožje bolnišnice.

V novem poslopju, ki je s podzemskimi hodniki povezano z vsemi oddelki bolnišnice, so uredili tudi prostor za poskusne živali. Novi histološki-patološki oddelek pomeni nedvomno veliko pridobitev za goriško zdravstveno ustanovo, kjer preureditvena in posodobitvena dela trajajo že precej let, nikakor pa niso s tem zaključena. Čeprav so v teh zadnjih letih storili marsikaj, ostaja slej ko prej, zaradi pomanjkanja finančnih sredstev namreč, neuresničenih še precej načrtov. Tako naj bi v naslednji stopnji uredili in primerno opremili oddelek za intenzivno nego, dalje transfuzijski center ter laboratorij.

V zadnjem času pa je glede izvajanja teh načrtov prišlo do zastoja spričo reorganizacije zdravstvene službe, tako v deželnem, kakor v državnem merilu. Naenkrat je namreč prišlo do ugotovitve, da imamo pravzaprav kar preveč bolnišnic (v goriški pokrajini štiri) in da je zato nujno potrebno uvesti preureditev.

Sindikalno predavanje drevi v Doberdobu

Na pobudo mladinskega odseka prosvetnega društva «Jezero» bo danes zvečer, v sredo, ob 20. uri, v dvorani PD «Jezero» v Doberdobu predavanje o vlogi in strukturi sindikata v delavskem gibanju. Predavnl bo Danilo Peric, član tovarniškega sveta v tržiški ladjedelnici.

Filmski večer o Trnovskem maratonu

Za uvod v letošnjo predavalno sezono je Slovensko planinsko društvo prejšnji mesec poskrbelo za predvajanje dokumentarnega filma o slovenski vertikali, jutri zvečer pa si bomo lahko v prostorih v Ulici Croce 3 ogledali kratkometražna filma o Trnovskem maratonu, o menda najbolj množični smučarski manifestaciji v Jugoslaviji.

Zadnjo zimo je zatajil sneg, zato bodo Trnovski maraton za leto 1980 priredili 28. decembra. Planinski večer bo torej nekakšna pripava na to veliko športno manifestacijo, pri kateri aktivno sodelujejo tudi smučarji in zamejstva.

Poleg filmov bodo člani PD Idrija — ki so med glavnimi organizatorji Trnovskega maratona — poskrbeli še za predvajanje barvnih diapozitivov iz delovanja alpinističnega odseka. Planinski večer bo ob 20.30.

ZBIRNA MESTA ZA POMOČ PRIZADETIM PO POTRESU

Denarne prispevke za žrtve potresa v južni Italiji zbirajo v Gorici na naslednjih mestih:
— Uprava Primorskega dnevnika — Ul. 24. maja 1
— SKGZ — Ul. Malta 2.
Organizacije in društva, ki se odločijo za zbiranje denarnih prispevkov na svojih sedežih, prosimo, da nam to javijo, da jih vključimo v seznam zbirnih središč.

Vprašanje KPI o stanju na obmejni postaji

Komunistični občinski svetovalci so prejšnji dan poslali goriškemu županu interpelacijo v kateri ugotavljajo, da so gospodarski operaterji zelo zaskrbljeni zaradi zakasnitev pri odprtju mednarodnega prehoda Štandrež - Vrtojba. Ker ni na razpolago vsega denarja za zaključna dela na tem prehodu je goriška občinska uprava v zadnjem času preusmerila denar, ki je bil na razpolago za gradnjo obrtne cone v Ulici 3 armata in nakup zemljišč v štandreški industrijski coni, v plačilo del na mednarodnem postajališču. Komunisti menijo, da bo ta preusmeritev denarja škodovala gospodarskemu razvoju Gorice.

Komunistični svetovalci zahtevajo odgovore na vsa vprašanja, hočejo vedeti, kdaj bo dežela dala preostale vsote, kako je z načrti za gradnjo avtoporta, če se misli občina poslužiti tudi peticije o gospodarskem stanju v deželi.

Makučevi grafični listi v galeriji «La Bottega»

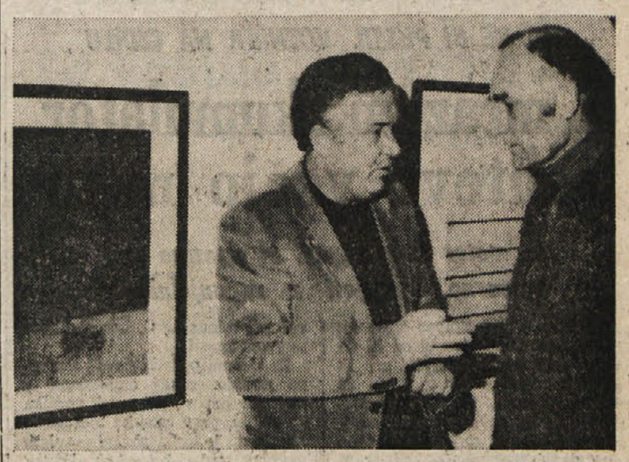

Vladimir Makuč se po dolgem času spet oglaša pri nas s samostojno razstavo. Zadnjič je tu razstavljal v galeriji «Pro loco» pred petnajstimi leti. S samostojno razstavo, ki je bila odprta preteklo soboto v galeriji «La Bottega» nas je hotel seznaniti s svojim razvojem v zadnjih petnajstih letih, zato je sedanjo razstavo neposredno povezal s prejšnjo. Razstava je v tem pogledu zelo pregledna in nazorno kaže na umetnikov razvoj v zadnjem času. Človek se pred temi stvaritvami nehote spomni na Spacala: pri obeh je namreč razvoj enako sklenjen.

V časovnem zaporedju se na delih najprej opazi značilno pojemanje barve. Od nekdanjih markantnih temnorjavih izrezov kraške samote prehajamo postopoma v vedno svetlejši prostor, v katerem je barva le še odmev spomina. S pojemanjem barve pa se izgublja tisti organski element, ki je označeval zunanje dogajanje v človekovem življenju. Spotoma pa ko se barva umika, se vedno krepkeje oglaša reliefnost in se barvan motiv ptice «spopada» z motivom kolesca. V Makučevem snovanju sta to vodilna motiva, ki najlepše ponazarjata njegovo življenjsko filozofijo. Pri tem je zanimivo, da je bil motiv kolesca svoj čas posejan po površini le kot drobcen geometrijski lik in je sestavljal nekakšno mrežo v ozadju. Sčasoma pa je prevzel prvenstveno vlogo in simbolno vsebino. V sklenjeni in v vsakem pogledu pretehtani kompoziciji so se razmerja počasi menjavala: iz prvotne kompaktnosti se je začela izvijati polagoma neka sredobežna sila, ki je kompozicijo spravila navidezno iz ravnotežja, pa sta se tu zopet pomirili obe komponenti, to je barva in reljef, ter urejali medsebojno razmerje v svojsko ravnovesje. Črni kos (to je pri nas najbolj «domača», se pravi na človekovo bližino navezana ptica) je bil v svojem naravnem okolju izraz osamelosti, ko pa mu je to zmanjkalo, je postal izraz preživelosti, ne glede na to, da se je znašel v njemu povsem tujem okolju. Današnji zmehaniziran svet — ponazorjen z motivom kolesca — pa kljub temu ne kaže biti za človeka povsem poguben, saj nam avtor predlaga ta motiv kot nekaj mikavnega — odtod reljefna «otipljivost» — in sploh kot čudovit človekov izum. Tako se v delih zadnjega desetletja srečujemo z dvema svetovoma, ki si pravzaprav ne nasprotujeta, prej bi rekli, da se iščeta in urejata v iskanju novega sožitja: ob smotrni ureditvi je možna tudi skladnost med obema. V umirjenem in do potankosti izčiščenem Makučevem izrazu se zdi to še tem bolj verjetno.

m. r.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Mia moglie è una strega». R. Pozzetto in E. Giorgi. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «Il gatto a nove code». J. Franciscus in C. Spaak. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.00—22.00 «Action in love». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «I duellanti».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Ora punto da capo».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Kraja v Nici». Francoski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Legenda o Casterju». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Dona Flor in njena dva moža». Brazilski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Provvidenti, Travnik, tel. 29-72.

DOBLJENA PRAVIČNA BITKA

Osnovna šola v Ukvah ni več prepovedan kraj za naše tečaje

V njej potekata tečaja slovenščine in glasbene vzgoje - Obljubili so, da bodo pouk slovenščine vključili v šolski program

Pri glasbenem pouku v Ukvah

Dobljena je bitka za prostor v šoli. V tisti osnovni šoli v Ukvah, ki so ga šolske oblasti odrekale, ki ga je odrekala tista učiteljica. Slovenski jezik je dobil v tej šoli domovinsko pravico. Zaenkrat kot učni predmet na zasebnem tečaju, kasneje pa pričakujejo, da ga bodo vključili kot obvezen predmet v šolski pouk na tamkajšnji italijanski šoli. V tem smislu so zagotovila podali novi občinski upravitelji.

Prejšnji dan smo se mudili v Ukvah, da bi prisostvovali pouku glasbe, ki jo v tisti šoli poučujejo v obliki zasebnega tečaja. Spremljala sta nas župnik Mario Garjup, zelo aktiven na prosvetnem področju ter Salvatore Venosi, učitelj natečaja, ki si prav tako zasluži naziv aktivnega prosvetnega delavca. Povedala sta nam, da delujeta v Ukvah dve prosvetni društvi: «Planinka» se ukvarja z zborovskim petjem, «Lepi vrh», v katerem se udejstvujeta, pa prireja tečaj slovenskega jezika, glasbeni pouk, koncerte, izlete ter športne manifestacije z udeležbo okoli 400 tekačev na smučeh iz treh sosednjih držav.

V glasbeni šoli poučujejo učitelji jeseniške glasbene šole: Lojze Jeram (klavir), Radó Kleč (harmonika) ter Ivanka Jeny Trnka (harmonika). Šolo obiskuje 15 gojencev, vendar bi jih bilo neprimerno več, če bi imeli še učitelja za klavir. Za učenje tega inštrumenta vlada namreč precejšnje zanimanje. Glasbena šola ni takšna, kakršno poznamo v Gorici ali v Trstu, to pa ne pomeni, da ne dosega uspehov. Trije učenci, ki so prejšnja leta obiskovali šolo v Ukvah, obiskujejo sedaj šole v Trstu, Gorici in Vidmu.

«Otroci so prijazni, prostori za delo ustrezni. Pomagamo si z vsemi jeziki, ki se tu uporabljajo, včasih se poslužujemo gojencev, da nam kaj prevedejo,» je povedala Jeny Trnka. «Ob koncu vsakega leta imajo uspešne zaključne prireditve v cerkvi, ki je edini večji in za prireditve ustrezen prostor. Ker je tudi zelo akustičen, je muziciranje v njej prav prijetno. Moram vam povedati, da smo prišli sem orat ledino, vendar jo orjemo z zadovoljstvom, ker vemo za kaj delamo».

Tisti dan sta bila na pouku pri učiteljih harmonike dva učenca: Roswitha Schnabel ter Rafael Erlich. Tečaj obiskujeta že dobri dve leti. Schnablova je navdušena nad igranjem klavirja ter bo z učenjem nadaljevala, ko bo šla v višje šole v drug kraj.

Jeram se je ukvarjal z učenci klavirja. Pouk tega glasbila imajo kar v župnišču, ker je glasbilo zasebna last in v šolo ne spada. Tako ima Mario Garjup po nekajkrat na teden župnišče polno glasbe. Njega pa to ne moti, nasprotno, v veliko zadovoljstvo mu je, da se otroci učijo. Na polno hišo ljudi pa je tudi navajen. Prav takrat, ko smo mi bili pri njem, so se oglasili tudi organizatorji folklorne skupine. Prišli so se pogovarjat, kako bi na tem področju kaj «pognali». Povedati moramo, da na tem področju niso popolnoma «tešč». Nasprotno, že pred desetimi leti, kot je povedal Venosi, so se ustvarili prvi stiki in so tudi dobro obrodili. Tokrat so se s sosedi le pogovorili o tem, kako bi to dejavnost obnovili.

Ko bo čez nekaj dni sneg prekril to dolino ter otežkočil dostop glasbenih učiteljev, bodo otroci malo popustili pri glasbenem pouku. Pozabavali se bodo s sankami in smučkami. Zato pa bodo spet poprijeli, ko bodo poti prevozne, in se pripravljali za zaključno glasbeno prireditev, pa za to da bi jih glasba spremljala skozi vse življenje. S tistimi lepimi domačimi vižami, ki so jih že sposobni izvabljati iz glasbil.

OBISK ODBORNIKA DRUFUCE

Po dolgem čakanju vselitev v novi vrtec v Ul. Brolo

V vrtec so se vselili otroci, ki so doslej obiskovali vrtca v Ul. Torriani in Forte del Bosco

Končno so se otroci, ki so doslej obiskovali slovenska otroška vrtca v ulicah Forte del Bosco in Torriani, preselili včeraj v novo stavbo v Ulici del Brolo. Kot so naši bralci že obveščeni, so stavbo gradili nekaj let, v njej je prostora za tri sekcije otroškega vrtca, stavba je ne le zgrajena marveč tudi opremljena zelo okusno in sodobno z veliko igračami in drugimi pripomočki.

Stavbo so uradno otvorili prve dni letošnjega oktobra, dva dni pred izvolitvijo novega župana. Stavbo je takrat otvoril kot zadnji akt svojega dolgoletnega županovanja dotedanji župan Pasquale De Simone.

Stavba je bila takrat že vseljiva in popolnoma opremljena, zaradi tega nismo razumeli, zakaj so toliko zakasnili z vselitvijo otrok vanjo. Sedaj pa so se otroci vselili v to stavbo. Prvi dan delovanja je prišel tudi občinski odbornik za kulturo in šolstvo Dario Drufuca in se pozanimal za delo v vrtcu. Pogovarjal se je, tako pravi tiskovno poročilo občine, z vzgojiteljicami, pomožnim osebjem in nekaterimi starši.

Aretacija zaradi lažnega pričevanja

S sodišča naravnost v zapor. Zgodilo se je včeraj Tržičanu Ferrucciu Stocchiju s stalnim bivališčem v Ulici A. Volta 36. Včeraj je nastopil pred tržiškim okrajnim sodnikom kot priča v kazenski obravnavi, v katero je vpleten 34-letni Giovanni Tommasin. Sodnik je ukazal njegovo aretacijo zaradi lažnega pričevanja.

Iz goriške bolnišnice

S prognozo okrevanja v 15 dneh so v goriško splošno bolnišnico sprejeli 78-letnega Antonia Rossija iz Tržiča, Largo Isonzo 23. Starček je menda padel skozi okno bolnišnice Usmiljenih bratov v Gorici.

Razna obvestila

SPD - Gorica obvešča, da je vstop v avtobuse za smučarski tečaj samo za člane, ki so se predhodno vpisali na sedežu društva.

ZSŠDI obvešča starše, ki so vpisali svoje otroke na plavalni tečaj v hotelu Argonavti v Novi Gorici, da bo prva lekcija danes ob 15. uri. Otroci naj se zberejo pred bazenom ob 14.45. S seboj naj prinesejo kopalke in gumijasto kapico.

SLOVENSKI MLADINSKI REKREATIVNI KULTURNI KLUB

vabi

danes, 3. decembra, ob 20.30 v malo dvorano Katoliškega doma v Gorici, na srečanje s **prof. HUBERTOM MOČNIKOM.** Profesor bo predaval o slovenskem šolstvu na Primorskem po drugi svetovni vojni.

SEJEM KMETIJSKIH STROJEV IN PRIDELKOV

TEKMOVALNA IN PRODAJNA RAZSTAVA DVORIŠČNIH ŽIVALI

SREČANJA · TEKMOVANJA · ATRAKCIJE

29. november — 8. december 1980
URNIK: od 9. do 17. ure

ZBORNICA ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, OBRT IN KMETIJSTVO - GORICA
gorizia esposizioni
Via della Barca, 15 - Tel. 0481/33440

TAJNIŠTVO IN GLAVNA DIREKCIJA SEJEMSKIH PRIREDITEV GORICA - VIDEM - FIRENZE - LIGNANO S.
orgalfi

OBIŠČITE SEJEM!

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

Pišeta: I. FISCHER, V. TAVČAR

DA NE BI PUSTIL VOZNIKA NA CEDILU

Z mrazom akumulator zahteva večjo nego

Če motor noče vžgati, ni smotrno prekomerno vztrajati z zaganjalnikom

Ko živosrebrni stolpec zleze na ničlo, akumulator izgubi od 35 do 40 odstotkov svoje moči, pri 18 stopinjah mraza pa tudi do 60 odstotkov moči. Izguba je posledica dejstva, da z mrazom kemijske reakcije, ki dajejo električno energijo akumulatorju, potekajo počasneje. Vzporedno pa uporabniki energije, zlasti zaganjalnik, zahteva z mrazom več energije (v normalnih pogojih potrebuje okrog 400 amper), do 55 odstotkov več pri nič stopinjah, do 200 odstotkov več pri minus 18 C, ker se olje z mrazom zgosti.

Že ti sami podatki dovolj zgovorno povedo, zakaj akumulator z mrazom odpove in pusti voznika na cedilu, prav tako pa tudi jasno izhaja, da je treba pozimi posvetiti akumulatorju več nege ter skrbeti, da je vse v najboljšem redu.

Vzdrževanje akumulatorjev ni zahtevno: dovolj je doliti nekaj destilirane vode, da elektrolit vselej pokriva notranje ploskve, očistiti pole in jih namazati z vazelinom, poskrbeti, da je akumulator čist in nima usedlin žveplene kisline (odstranimo jih s sodo bikarbono), da je električni stik vselej dovolj dober, da je ozemljitev dobra.

Nekoliko bolj pozornosti in nege pa zahteva akumulator pri zaganjanju motorja v težavnih pogojih, še zlasti pa je absolutno prepovedano siliti z zaganjalnikom, če motor noče prižgati. Po petih ali šestih brezuspešnih poskusih bo voznik dosegel le to, da bo imel preveč goriva v uplinjaču, da bo zmočil svečke in da bo izpraznil akumulator, ki bo tako še bolj izpostavljen mrazu.

Akumulator s 45 amper lahko napaja za eno uro napravo, ki absorbira tok 45 amper. Ker zaganjalnik zahteva približno 400 amper, se akumulator iztroši v šestih minutah in pol, če je v zelo dobrem stanju, poprečen rabljen akumulator pa zdrži znatno manj. Prav tako je treba ob mrazu paziti na električne naprave, ki jih uporabljamo v avtu vzemimo primer hladnega, deževnega in meglenega dne: kratke luči potrebujejo 7 do 8 amper, rdeče meglenke v zadku skoraj 2 amper, ogrevana zadnja šipa 12 do 15 amper, brisalci 3 do 5 amper. Če prižgemo še meglenke, radio, ventilator in druge vragolije je možno, da presežemo moč, ki jo lahko daje alternator.

«Davčna knjižica» za italijanske lastnike vozil

RIM — Italijanski avtomobilisti bodo v kratkem dobili «davčno knjižico», podobno tisti kot jo imajo lastniki televizijskih sprejemnikov. Uporabljali jo bodo za plačilo vseh pristojbin, ki zadevajo avtomobil od prometnega davka do dodatnega davka za dizelske avtomobile in do davka za radijski sprejemnik.

Uvedba «davčne knjižice» je posledica dogovora med avtomobilskim klubom ACI ter finančnim ministrstvom. Po tem dogovoru bo ACI obranil svojo vlogo izterjevalca vseh pristojbin, uvesti pa bo moral avtomatiziran in mehaniziran arhiv z vsemi podatki o registriranih vozilih.

Zadevni odlok finančnega ministrstva je bil objavljen pred nekaj dnevi v uradnem listu, začel bo veljati pa v roku dveh let. V tem času bo ACI moral prilagoditi svojo strukturo novim zahtevam.

KONČNO SPET NA VOLJO MALOKUBIČNI KOMBI

Fiat 127 panorama - kombi iz Brazilije

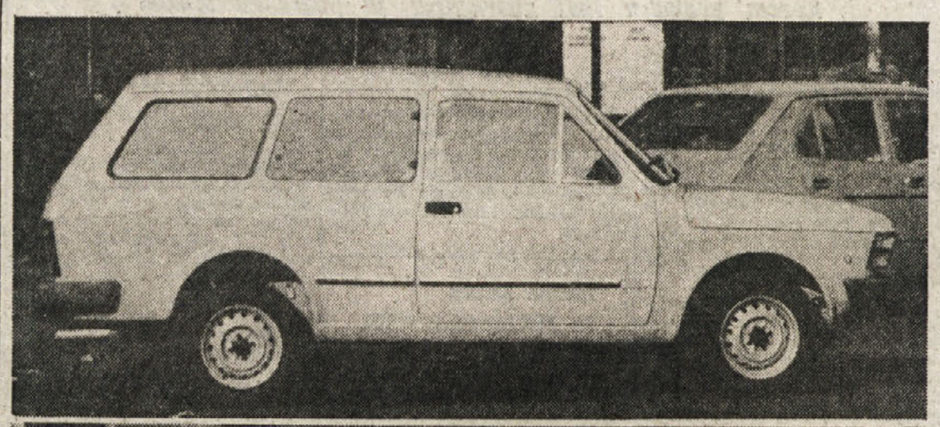

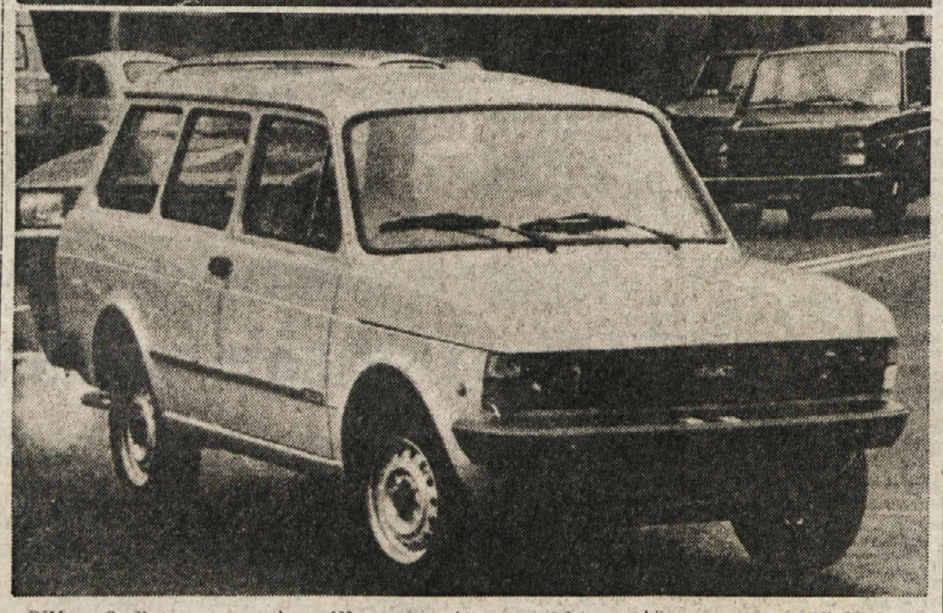

RIM — Sredi tega meseca bo tudi v Italiji na voljo različica «kombi» trenutno najbolj razširjenega Fiatovega modela — 127. Izdelujejo ga v Braziliji imenovala pa se bo «panorama», v namenih tovarne bi morala zamenjati model 128 panorama, ki ga že več let ne izdelujejo, kljub temu da je za tovrstni avto mnogo popraševanja.

127 «panorama» bo lahko prevažal pet oseb, Fiatov adut pa naj bi bila velika nosilnost, saj zmore s petimi osebami na krovu še 100 kilogramov tovora, ali 380 kg tovora z eno samo osebo. Trdijo tudi, da bo 127 «panorama» izredno trpežen avto, saj tehta dobrih 100 kilogramov več od osnovnega modela, proizvajajo ga baje za težko prevozne brazilske ceste, čemur ustrezajo tako karoserija kot mehanski organi.

Od osnovnega modela je fiat 127 «panorama» 30 cm daljši: ima troje vrat, zadnja pa segajo prav do spodnjega roba karoserije in tako omogočajo lažje nakladanje tovora. Serijsko so vgrajeni naprava, ki blokira volan, električna naprava peri-briši, dvostopenjski ventilator, medtem ko je prtljažnik mogoče pokriti s plastičnim pokrovom.

V dodatno opremo sodi ogrevana zadnja šipa, naslonjala prednjih sedežev, ki jih je mogoče nastaviti, vzglavniki, varnostni pasovi ter brisalec na zadnji šipi. Kupci bodo lahko izbirali med rdečo, belo, beige, modro in temno modro barvo. Mehanski organi so isti kot pri osnovnem modelu 127, motor je znani štirivaljnik s 1015 kubiki, ki zmore 50 KM. Povečali so prostornino posode za gorivo, ki ima sedaj 52 litrov, namesto 30, tako da bo fiat 127 «panorama» lahko prevozil skoraj 700 km ne da bi morali skrbeti za bencin. Ker je avto težji in bo moral biti kos tudi večjemu tovoru, so okrepili obese tako spredaj kot zadaj, povečali so tudi učinkovitost vodnega hladilnika, medtem ko je menjalnik enak kot pri fiatu 128.

Zmogljivosti so v glavnem iste kot pri osnovnem modelu 127: najvišja hitrost 135 km na uro, 100 km na uro doseže v 19 sekundah. Nekoliko višja je poraba, kar gre pripisati predvsem večji teži «panorame»: pri hitrosti 90 km na uro lahko prevozi fiat 127 «panorama» 16 km z enim litrom goriva, pri 120 km/h pa 11 kilometrov. Novi Fiatov kombi lahko povleče 800 kg, v mestu pa porabi 9,2 litra za 100 kilometrov. Koliko bo «panorama veljal v Italiji za sedaj še ni znano.

Francosko gorivo brez petroleja

PARIZ — Francosko ministrstvo za industrijo vneto proučuje načrt za proizvodnjo alkoholnega goriva z destilacijo rastlin. Novo gorivo bi se moralo imenovati «carburol», raziskave pa so že skoraj končane, tako da bi morda že v teku letošnjega leta predložili izsledke in predloge vladi. Ministrstvo je baje postavilo samo dva pogoja: dokazati, da proizvodnja «carburola» lahko krije 10 odst. popraševanja po avtomobilskem gorivu (ki znaša trenutno 27 milijonov ton letno) in da ne bo stalo več kot ekvivalentna količina bencina pridobljena iz premoga.

BONN — V Zvezni republiki Nemčiji so čedalje bolj zaskrbljeni zaradi prodiranja japonskih avtomobilov na nemško tržišče. Konec oktobra letošnjega leta so si japonske tovarne zagotovile 10 odst. nemškega tržišča, medtem ko je lani v istem obdobju njihov delež znašal sam 5,6 odst.

TI IN MORJE

Piše VOJKO COLJA

UGOTAVLJANJE TEMPERATURE PRVI PRISTOP K SPOZNAVANJU METEOROLOGIJE

SONČNO SEVANJE IZVOR VSEH VREMENSKIH POJAVOV

Smrt zaradi postopne ohladitve lahko nastopi tudi pri temperaturah nad ničlo

Zadnjič smo se seznanili s termometrom kot prvim osnovnim meteorološkim pripomočkom, saj je prav sončna toplota osnovni vir energije, ki je potrebna za vse vremenske pojave. Zemlja pa prejema le manjši del sončne energije, saj se dobršen del razprši v vesolju, celo zemeljsko površino doseže le polovica energije, ki doseže zgornje plasti ozračja. Zrak sam po sebi v manjši meri vpija toploto, precej žarkov se odbija od delcev prahu, vodnih hlapov in oblakov. Na zemeljsko površino pa kljub temu pride dnevno v povprečju 1.800 kalorij na kvadratni centimeter. Večji deli sončne energije, ki jo Zemlja sprejme podnevi, jo ponoči odda z izžarevanjem. Ravnotežje pa ni povsod enako, izžarevanje je v jasnih nočeh večje kot v oblačnih, zastrto nebo pa v oblačnih dneh odbija dobršen del sončne energije.

Razlike nastajajo tudi zaradi zemljepisne širine in nadmorske višine. Na našem območju so razlike zaradi zemeljske širine minimalne, le eno stopinjo (Trst - Kranjska gora), večje so razlike zaradi nadmorske višine od 0,5 do 1 stopinje C na vsakih 100 metrov nadmorske višine. V povprečju se zniža temperatura za 0,6 stopinje C, kar lahko praktično uporabimo pri načrtovanju naših izletov v gore, saj bomo lahko približno ugotovili, kje je meja 0 stopinj. To vsaj v normalnih vremenskih pogojih, ali bolje rečeno, ko je atmosfera stabilna, saj je normala v meteorologiji zelo relativen pojem. Atmosfera pa je stabilna, ko temperaturni padec na vsakih 100 metrov ne presega 1 stopinje, če je temperatura nižja imamo opravka z labilno atmosfero. To preprosto ugotovimo s primerjanjem temperature na dveh različnih nadmorskih višinah, kar lahko ugotovimo z radijskih vremenskih podatkov, ali celo, če imamo znanca, ki biva nekaj sto metrov višje ali nižje od nas. Seveda Kras ni najprimernejši za tako ugotavljanje, saj so razlike zaradi toplotnega učinka morja precejšnje.

Ko smo že pri temperaturi, ne bo odveč, če omenimo nevarnosti za človeški organizem. O toplotnem udaru in sončarici v sedanjem letnem času ni govora, prej se je treba poblize seznaniti z nevarnostjo splošne ohladitve, ki lahko povzroči smrt v vseh letnih časih, vključno poleti. Verjetno je že vsakdo občutil mraz tudi v najbolj vročih poletnih mesecih, če se je predolgo zadržal v morju. Drget in plave ustnice sta prvi znamenji, da se v našem telesu odvijajo nevarni procesi ohlajevanja. Večje nevarnosti ni, saj zlezemo na suho in je vseh skrbi konec. Seveda čisto drugačen je položaj za brodolomca, ki ure in ure morda celo dni čaka na reševalce. V poletnih mesecih na rešilnem splavu ne bo imel večjih nevšečnosti, če pa je v vodi, bo prej ali slej nastopila smrt, ki bo še hitrejša, če se brodolom pripeti v zimskih mesecih. V zdravstvu poznamo štiri faze splošne ohladitve, in sicer: fazo naraščajočega vzburjenja, fazo pojemajočega vzburjenja, fazo ohromelosti in fazo navidezne smrti ter smrt.

Na kratko lahko omenimo samo, da prihaja do splošne ohladitve v pogojih, ko telo ne more ohraniti svoje normalne temperature in oddaja več toplote, kot jo ustvarja. Opis posameznih faz boste našli v strokovni literaturi, tu naj omenimo le začetno in končno fazo. Kot rečeno, je začetno že vsakdo poskusil, ni ji pa prišel do konca, saj je takoj ukrepal. Telesna temperatura se je znižala za kako stopinjo, zdrav organizem to z lahkoto nadoknadi, pri ošibelih ljudeh pa to povzroča lahko že tragedijo. Niso redki primeri, ko koga zadene kap, če pade v prehladno vodo. Ko se telesna temperatura zniža na 30 stopinj človek omedli, pri 27 stopinjah pa nastopi smrt. Iz vsega tega je razumljivo, da je smrt zaradi postopnega ohlajevanja mogoča v vseh letnih časih, predvsem med brodolomi, saj je voda izvrstni toplotni prevodnik. Pozimi se torej ne bomo podajali na morje z orehovo lupino, predvsem pa ne sami, saj bi bil naključni padec s krova lahko usoden. Edini zanesljiv pripomoček med zimsko plovbo je potapljaški kombinezon in še v njem lahko pri nas vzdržimo le kako uro, če je naš organizem brezhiben in je naše telo dobro strenirano.

WALMOTOR
TRST
Ul. Carpison 6
tel. 761801
PRODAJA
TEHNIČNA POMOČ
REZERVNI DELI
HONDA
RENAULT
ob sobotah odprto

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šolska vzgoja: Jezikoslovje
13.00 Umetnost v mestu
13.30 DNEVNIK Danes v parlamentu
14.10 Šolska vzgoja: Jezik za vsakogar: ruščina
14.40 Družina Patridge — TV film
15.05 Iskanje življenja v vesolju
14.45 Koncert Stephena Schlaksa
16.10 Ellery Queen — TV film
17.00 Dnevnik 1 — Flash
17.05 3, 2, 1. . . Gremo! Rdečelasa Ana — risani film
18.00 Šolska vzgoja: Vodna znanost
18.30 Problemi gospoda Rossija
19.00 Dnevnik 1 — Kronike
19.20 Dogodivščine Davida Balfourja, 4. del TV nadalj.
19.45 Almanah
20.00 DNEVNIK
20.40 Serpico — TV film
21.30 Zgodbe v ogledalu: Jaz, ženska, Zgodba Emanuele N.
22.05 Športna sreda: Forli: BOKS Rodriguez - Noti Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu

Drugi kanal

10.55 Iz evrovizije: Zimski šport: SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČANJU
12.30 Za in proti
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 Šolska vzgoja: Maring — dokumenti o prebivalstvu Nove Gvineje
14.00 Popoldan, dnevna rubrika
14.10 Tigrove brigade — TV film
15.25 Šolska vzgoja: Zgodovina avtomobila
16.00 Jedilni list
16.30 Tolpa petih — TV film
17.00 Dnevnik 2 — Flash
17.05 Popoldan — II. del
18.00 Šolska vzgoja: Otroštvo danes
18.30 Iz parlamenta Dnevnik 2 — Večerne športne vesti
18.50 Dogodivščine Domina, risanka
19.05 Dober večer s. . . planetom Totò Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 Obleganje — 1. del
21.45 Cesarjev slavček
22.45 Glasbeni program z Edoardom Bennatom Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.30 in 20.35 Gledališče akrobatov
19.35 Corpo 12: Nicoletta
20.05 Šolska vzgoja
20.40 Zelja — film
22.15 Potovanje v bienale
22.40 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.20 - TV v šoli: TV koledar, Ali ste vedeli, Razvoj življenja, Boj za obstanek, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba
16.10 Smuk za ženske
17.15 Poročila
17.20 Zbis - S. Makarovič: Hrčkova pogača
17.35 Ukročeno oko, kulturno dok. oddaja
18.05 Primorska poje — 3. del
18.40 Obzornik
18.55 Ne prezrite!
19.10 Risanka
19.24 TV nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Film tedna: Junakove pustolovščine, tuniški film
22.20 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
22.25 V znamenju
22.40 625

Koper

16.30 Svetovni pokal smučanja
17.30 Ponovitev filma
19.00 Rock scena
19.30 Aktualna tema
20.00 Risanke in Dve minuti
20.15 TV D — Stičišče
20.30 Julija in Julija — film
21.55 TV D — Danes
22.10 Košarka: Bosna - C. zvezda

Zagreb

16.45 Lutkovna predstava
18.45 Dokumentarni film
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Izbor v sredo
21.30 Glasba iz ateljeja

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: Glasba skozi stoletja; 11.30 Beležka, sledijo: Folklorni odmevi; 12.00 Pod Matajurjan; 12.40 Pristopanje k deželnim oddajam: «Združenje kristjanov Jehovskih prič» — «Konec varnega sveta»; 13.20 Zborovska glasba: Naši zbori; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Roman v nadaljevanjih — Alojz Rebula: «Duh Velikih jezer» — 5. del; 15.00 Nove plošče; 16.30 Po poklicu jazzar: Jimmie Lunceford; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci — Pevska revija «Cecilijanka 1980»; 18.00 Iz sveta umetnosti: Likovna umetnost; 18.40 Priljubljeni motivi.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Operni protagonisti; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Poje Rosanna Fratello; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je. . .; 10.10 Otroški kotiček; 10.32 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Iz Rima z zanimanjem in simpatijo; 14.15 Mala diskoteka; 14.33 Vrtiljak jugoslovanskih motivov; 15.00 Kje naj se ustavimo; 15.45 Mini juke box; 16.00 Kino danes; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz. . .; 18.15 Orkester Kookie Freeman; 19.15 Glasbeni program.

KOPER
(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutranji koledar; 6.37 Kinospored; 7.15 Najava sporeda; 13.00 Pregled dogodkov, najava sporeda; 13.05 Zapojmo pesem — spored mladinske zborovske glasbe; 13.40 Melodije na tekočem traku; 14.00 To smo mi — glasbena oddaja za mlade; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Po samoupravni poti; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon in narodnozabavna melodija na vaš telefonski klic — 25-888; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 7.25 Kakšna glasba!; 9.00 Radio anch'io; 11.00 Štiri četrtine; 12.03 Vi in jaz; 13.25 Poštna kočija; 13.30 Ulica Asiago Tenda; 14.03 Rdeči nageljni; 14.30 Knjiga in glasba; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanska srečanja; 17.03 Patchwork; 18.30 Radijska priredba; 19.30 Jazz oddaja; 20.35 Glasba; 21.03 Nagrada 33, kvizi.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Dnevi; 9.05 Radijska priredba; 9.32 - 10.12 Radio 2 — 3131; 11.32 Tisoč pesmi; 13.41 Glasba in kino; 15.00 - 15.42 Radio 2 — 3131; 16.32 Disk-klub; 17.32 Skupina MIM: Glasbene ure; 18.32 Enodejanka; 20.40 Spazio X, glasba za vse okuse; 22.00 Nočni čas.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Risan svet pravljic in zgodb; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za. . .; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Priporočajo vam. . .; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri!; 16.00 «Loto vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Pesmi M. Gabrijelčiča, S. Vremšaka, R. Simonitija in M. Lipovška; 18.15 Naš gost; 18.30 Odskočna deska; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom «Zadovoljni Kranjci»; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Igra pianist Aldo Ciccolini; 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere «Othello»; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavna glasbe; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Jazz pred polnočjo;

Vladimir Gradnik

Primorski prostovoljci v obrambi severne meje 1918-1919

29.

Ta mi v enem trenutku reče: «Ti, poglej, koliko jih je» (mislil je na Nemce). «Bežimo!» je zavpil in se pri tem že obrnil, da bi zbežal. Pripravil sem puško za strel in zavpil: «Stoj, obrni se, mulc hudičev, in takoj nazaj, če ne, dobiš kuglo v glavo. Če jaz branim tvoje kraje, jih moraš tudi ti!» Obstal je in me prestrašeno pogledal. Ni zbežal, bilo ga je sram.

Nad Kotljami, pri neki kapelici, je naša ekipa telefonistov dobila povelje, da vzpostavi zvezo z nekim oddelkom v dolini. Spustil sem se v dolino proti neki večji hiši, iz katere je ravno stopil okrog 50 let star možakar. Nagovoril sem ga: «Očka, kje so naši?» — Pogledal me je z osornim vprašanjem «Was?» Tu so bili Nemci. Obrnil sem se in jo naglo pobrisal nazaj navkreber, za menoj pa je zaregljala strojnica, ki sem ji ušel tako, da sem se poslužil terenskih zaklonov.

V splošni ofenzivi smo že drugi dan dosegli Dravo. Mostovi so bili porušeni ali pokvarjeni, zato smo zamudili skoraj cel dan. Telefonska povezava z drugimi enotami na drugem bregu je bila prekinjena, zato sem moral iskati in ugotoviti, kje je okvara in jo potem seveda tudi popraviti. Teren je bil odprt in pregleden ter pod ognjem nemških strojnic. Moral sem se plaziti po trebuhu, krogle so sicer švigale, vendar sem okvaro našel in jo popravil.

Zalezovali smo bežeče Nemce proti Celovcu in pred mestom so na nekem mostu bili že Francozi (verjetno ekipa zavezniške komisije). Zakaj nismo prodrli v mesto, ne vem. Nadaljevali smo pohod proti severu v območje reke Krke vse do mesta M. Šent Vid, kjer so bile 6. junija 1919 zaradi sklenjenega premirja končane vojne operacije in je bila določena demarkacijska črta. Postal sem ordonanc poveljnika bataljona stotnika Simončiča - Dalmatinca. Pozneje sem se preselil v Srem, v okolico Rume, kjer sem še vedno z družino. Toda Goriška in Vipavska me še vedno vlečeta.

Najlepše te pozdravlja tvoj soborec
Tone Gigoj
(rojen 1897 Osek pri Sempasu)

PRIMORSKI PROSTOVOLJCI - BORCI
ZA SEVERNO MEJO (1918 - 1919)
V NARODNOOSVOBODILNI VOJNI (1941 - 1945)

Dobrih dvajset let po prvi svetovni vojni je vojni vihar spet zajel Evropo in ves svet. Nacifašistične horde so med drugim napadle in zasedle tudi ozemlje bivše Jugoslavije in si ga med seboj porazdelile. Pod vodstvom komunistične partije, s tovarišem Titom na čelu, so jugoslovanski narodi v neenakem boju in v narodni revoluciji za ceno ogromnih žrtev izbojevali končno zmago.

Med stotisoči partizanov in aktivistov NOB je bilo precejšnje število tudi bivših primorskih prostovoljcev za severno mejo 1918-19, imenovanih tudi «koroški borci ali maistrovci». Čeravno so bili priletni in izčrpani, so se mnogi od njih tudi s svojimi sinovi ali vnuki vključili v NOB.

Ne moremo posredovati izvirnih podatkov za vse maistrovce, ki so sodelovali v NOV in narodni revoluciji. Naj kot njihove predstavnike omenimo vsaj nekatere kot npr. Leopolda Plesničarja iz Zavrha (roj. 1894), Jožefa Strosarja (roj. 1899) iz Voglarjev, Jožefa Mraka iz Čepovana (roj. 1897), Ivana Zorna iz Prvačine (roj. 1899), Jožefa Štolfo iz Vojščice (roj. 1899) in Jožefa Pavlina iz Sempasa (roj. 1897) ter Jožefa Perdeca iz Sela na Krasu (roj. 1898).

Kot zgledne predstavnike aktivnega sodelovanja v NOV in povojnem obdobju omenimo borca za severno mejo 1918/19 tovariša Nikolaja - Miklavža Laha in Andreja Kavčiča, ne da bi pri tem zmanjšali zasluge njihovih tovarišev soborcev. V pogovoru s tajnikom Ivanom Vidmarjem je Nikolaj Lah dal zanimivo izpoved:

«Rodil sem se pred devetinsedemdesetimi leti v Dornberku, v kmečki hiši na Tabru, po domače «Pri Lahu». Imel sem dva brata in sestro. Po končani osnovni šoli sem ostal doma na kmetiji.

Pričela se je prva svetovna vojna. Poklicali so me v vojsko in me dodelili k topništvu. Prvi ognjeni krst sem doživel na soški fronti, s katere so nas po nekaj tednih premestili v Tirole, kjer smo ostali do konca vojne 1918. leta. Naj še omenim, da sem napredoval za ognjičarja ali kot so takrat rekli Feuerwerker. Soška fronta se je pomikala proti Dornberku. Družina in svojci so se kot begunci naselili v Ljubljani, v Šiški.

Srečno sem se pretolkel skozi bojno vihro in se po razsulu avstro-ogrske armade vrnil 3. oktobra 1918 v porušeno domačijo na Tabru. Domov so se vračali tudi drugi domačini, ki so preživeli vojno. Za nami je pritiskala italijanska vojska in grozila, da nas doseže doma. Po petih dneh smo ponovno zapuščali vas. Po moji presoji je tedaj zapustilo Dornberk in Tabor trideset do štirideset mož in fantov. Italijanska vojska je zasedla našo deželo, zavedali smo se nevarnosti, ki nam preti. Mati nas je mirila, «Miklavž, sedaj, ko si prišel domov, se bomo skupno laže prebijali. Kaj nam morejo Italijani? Dolgo ne bodo ostali pri nas, saj je vojne konec!»

V Ljubljani smo v teh nekaj dneh bivanja opazili, kako se je valila po cestah reka razkrojene vojske proti severu. Vlaki so bili prenatrpani. Stražni bataljon je na postaji delal red. Srečeval sem tudi svoje soborce s fronte, nekateri so me nagovarjali, naj se vključim v enoto za obrambo naše severne meje in potem bomo obrnili topove proti jugozahodu. Iskrica upanja me je navdušila, pa sem se brez oklevanja javil v topniški kasarni, kjer nas je sprejel poročnik Božič. Dodeljen sem bil s činom ognjičarja k 6. bateriji srednjega kalibra. Poveljeval je poročnik Tomše. Materi in očetu sem obrazložil svojo odločitev. Mati me je objela in rekla: «Vrni se, moj Miklavž, zdrav domov». Oče mi je molče podal roko in me pospremil do sosednje ulice.

SMUČANJE — DANES ZAČETEK SVETOVNEGA POKALA

NADIGOVA FAVORITINJA V SMUKU

Jutri moški smuk - Velik uspeh Italijanov v Livignu: Nöckler osvojil veleslalom

VAL D'ISERE — «Kriterij prvega snega» je vsako leto otvoritveno tekmovanje mednarodne smučarske sezone in je obenem tudi začetek tekmovanja za svetovni pokal. Za ta smučarski pokal bodo danes prva stopila v boj dekleta, ki se bodo med seboj pomerila v smuku. Vse kaže, da bo glavni boj tekel med Francozinjo Pelen in Švicarko Nadig in če bodo napovedi obveljale, potem se bo dvoboj med tema tekmovalkama nadaljeval verjetno vso sezono. Pri moških je zopet glavni favorit Stenmark, ki ima po delni spremembi tekmovalnega pravilnika velike možnosti, da si pribori že četrti svetovni pokal.

V Val d'Iseru so zaradi pomanjkanja snega morali današnjemu ženskemu smuku progo nekoliko premeniti in se bo zato končala tam, kjer imajo običajno cilj moški smukači. To pomeni, da bo proga zahtevnejša, prednost bodo imele tehnično bolje pripravljene tekmovalke, tekmovanje samo pa bo gotovo zelo selektivno. Na taki progi ima največ možnosti za zmago Nadigova in tako ni izključeno, da bo ta smučarka ponovila svoj lanski uspeh, ko je z zmago v smuku, veleslalomu in kombinaciji opravila naravnost senzacionalen start v tekmovanju za svetovni pokal. Nadigova ima tem večje možnosti, ker je Moser - Pröllova prenehala tekmovati. Wenzlova bo po poškodbi začela nastopati šele januarja, Pelenova pa ni izrazita specialistka za smuk.

Pri moških tekmovalni decembrski koledar ni preveč naklonjen Stenmarku. Na sporedu bodo le en slalom in dva veleslaloma, medtem ko bodo kar štirje smuki in dve kombinaciji. Zato lahko rečemo, da bo verjetno lanski zmagovalec Wenzel imel več od tega začetka sezone kot Stenmark, saj je trenutno edini, ki lahko nabira točke v vseh alpskih smučarskih disciplinah. Moški smuk bo na sporedu jutri.

* * *

LIVIGNO — Na mednarodnem veleslalomu v Livignu so italijanski tekmovalci zabeležili zelo lep uspeh. Zmagal je namreč Bruno Nöckler, mladi Carletti pa je osvojil drugo mesto. Če k temu prištejemo še 6. mesto Giorgija in 8. mesto Foppe, potem lahko razumemo zadovoljstvo v italijanskem taboru. Nöcklerjeva zmaga je bila zelo dragocena predvsem zato, ker je v italijanskem taboru dvignila razpoloženje, ki je bilo po lanskih neuspehih precej nizko, obenem pa so rezultati tudi odločilni za sestavo vrstnega reda v italijanskem moštvu, ki bo nastopilo v Val d'Iseru. Uspeh Italijanov potrjuje tudi izredna vožnja Foppe na drugi progi, ko je dosegel najboljši čas.

Rezultati veleslaloma so taki:

1.	Nöckler (It.)	2'15"20
2.	Carletti (It.)	2'15"21
3.	Skayen (Nor.)	2'15"32
4.	Navoillod (Fr.)	2'15"45
5.	Orlainsky (Av.)	2'15"77
6.	Giorgi (It.)	2'15"82
7.	Ortner (Av.)	2'15"86
8.	Foppa (It.)	2'15"92
9.	Soerli (Nor.)	2'16"31
10.	Hinterseer (Av.)	2'16"50
11.	Jäger (Av.)	2'16"56
12.	Heidegger (Av.)	2'16"64
13.	Lerchbaumer (Av.)	2'16"66
14.	Spiess (Av.)	2'16"84
15.	Gstrein (Av.)	2'17"33

Smrt priletnega očeta predsednika FIGC Sordilla

AVELLINO — V starosti 83 let je včeraj umrl Michele Sordillo, oče predsednika FIGC Federica. Sordillo, doma iz Dentecane, ki je utrpel med novembrskim potresom ogromno škodo, se je sicer rešil izpod ruševin, vendar ga je tragedija tako pretresla, da stari mož ni prenesel udarca. Ob vesti je Bearzot tudi v imenu državnih reprezentantov poslal predsedniku FIGC sožalno brzojavko.

Danes v Novi Gorici začetek (ob 15. uri) plavalnega tečaja

ZSŠDI obvešča starše, ki so vpisali svoje otroke na plavalni tečaj, da se ta prične danes v bazenu hotela Argonavti v Novi Gorici. Otroci naj se zberejo pred bazenom ob 14.45, pričetek tečaja pa bo ob 15. uri. S seboj naj prinesejo kopalke in gumijasto kapico. Naj pri tem še dodamo, da je na razpolago še nekaj mest. Morebitni zainteresiranci se lahko obrnejo na urad ZSŠDI v Gorici (Ul. Malta 2 - tel. 84-644), kjer se lahko vpišejo in dobijo vse potrebne informacije. Možnost pa je, da se izjemoma danes vpišejo tudi pred vhodom v bazen, kjer bo prisoten tudi predstavnik ZSŠDI.

V Val d'Iseru se je zbral cvet smučarjev in smucark. Na sliki (telefoto AP) Avstrijec Franz Klammer in Hanny Wenzel (Lichtenstein)

TV

BOKS — Danes ob 22,05 — 1. program: dvoboj za evropski naslov bantam kategorije Nati (Italija) — Rodriguez (Španija).

SMUČANJE — «Kriterij prvega snega» v Val d'Iseru — 2. program: danes od 10.55 do 12.30; jutri, v četrtek, od 10.25 do 12.00; v petek od 10.55 do 12.30; v soboto od 9.25 do 11.30 in od 11.55 do 13. ure.

TENIS — Finale za Davisov pokal ČSSR — Italija: 1. program — v petek od 15. do 19. ure; v soboto od 16. do 19. ure, v nedeljo od 15. do 18. ure.

NOGOMET — Kvalifikacijska tekma za SP 82 — 2. program: v soboto ob 13.25 Grčija — Italija.

NOGOMET — EVROPSKO PRVENSTVO «UNDER 21»

Danes v Patrasu Grčija-Italija

Bearzotovi varovanci so včeraj pričeli priprave za sobotno tekmo

PATRAS — Danes s pričetkom ob 13.30 se bosta v Patrasu v kvalifikacijskem srečanju evropskega prvenstva «under 21» spoprijeli mladi reprezentanci Grčije in Italije.

Za današnje srečanje vlada dokajšnje zanimanje, saj bo to prava «generalka» za sobotno, nedvomno pomembnejše, srečanje članskih vrst Grčije in Italije.

Trenerja obeh reprezentanc sta že objavila postavi, s katerima bosta danes igrala. Le-ti sta:

GRČIJA: Dafkos; Skartados Alavandas (Armodoros); Galitsios, Michos, Kafkenaris; Psaras, Xantopoulos (Simeoforidis), Tsironis (Alexandris), Lemonis, Kottidis.

ITALIJA: Zinetti; Contratto, Tacconi; Benedetti, Guerrini, Albiero; Bagni, Bonini, Mariani, Baresi, Sclosa.

Sodil bo Romun Stancan.

«Azzurri» so včeraj trenirali na blatnem igrišču v Patrasu. Vsi Vicinijevi varovanci so v dobri formi, še posebno pa se je izkazal mladi, sedemnajstletni Monelli, ki pa bo sedel na rezevni klopi.

RIM — Včeraj so odpotovali v Rim vsi italijanski reprezentanti, ki jih je izbral zvezni trener Enzo Bearzot za sobotno kvalifikacijsko srečanje za SP proti Grčiji.

Vsi Bearzotovi izbranci so nared za sobotno težko srečanje in nared so tudi Bruno Conti, Antognoni in Tardelli, ki so bili poškodovani. Že danes bodo «azzurri» igrali prijateljsko srečanje proti rimskemu moštvu Lodigiani, ki nastopa v pokrajinskem prvenstvu, jutri zjutraj bodo opravili še en trening, nakar bodo popoldne odpotovali v Atene.

Glede na to, da so vsi nogometaši telesno nared, potem je tudi na dlani, da bo Bearzot v soboto proti Grčiji zvrstil na igrišče enako postavo, ki je 15. novembra v Turinu premagala Jugoslavijo. Le-ta pa je: Zoff; Gentile, Cabrini; Marini, Collovati, Scirea; Bruno Conti, Tardelli, Graziani, Antognoni in Bettega.

Zvezni trener Enzo Bearzot vsaj s postavo nima tokrat nikakršnih težav. V primeru, da bi se moral odreči Brunu Contiju, potem bi letega zamenjal z Orialijem in ni izključeno, da bi lahko našel mesto v reprezentanci celo Altobelli. Bearzot pa je izjavil, da bodo morali «azzurri» igrati v Atenah izredno odločno, požrtvovalno, saj bodo igrali proti dobremu nasprotniku, ki je v zadnjih letih napravil velik napredek, obenem pa bodo imeli Grki v svojih «vročih navijačih» izredno podporo. (bl)

KOŠARKA — 1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Ljubljančani v Beogradu pred zelo težko nalogo

Že danes bodo jugoslovanski prvoligaši odigrali sedmo kolo.

Ljubljanska Iskra Olimpija bo pred izredno težko nalogo, saj se bo v Beogradu spoprijela s favoriziranim Partizanom, ki je skupno s Cibono še edino nepremagano moštvo v prvi ligi. Ljubljančani so sicer v petek proti Ciboni dokaj dobro igrali in še zlasti se je odlikoval veteran Vinko Jelovac, ki je proti Zagrebčanom dosegel kar 30 točk. Objektivno pa so danes Ljubljančani brez možnosti, čeprav je presenečenje tudi mogoče.

Od današnjih ostalin tekem velja omeniti srečanje v Sarajevu med Bosno in Crveno zvezdo (tekmo bo prenašala jugoslovanska televizija s pričetkom ob 17.15) in jadranski derbi v Šibeniku med domačim moštvom in Zadrom.

DANAŠNJI SPORED 7. KOLA

Partizan - Iskra Olimpija; Bosna - Crvena zvezda (po TV); Jugoplastika - Radnički LMK; Cibona - Kvarner; Budućnost - Rabotnički; Šibenka - Zadar.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Nepričakovan poraz Domove peterke

Erbasol — Dom 61:52 (29:24)

DOM: Čubej, Dornik M. 15, Kogoj 4, Nanut, Sanzin 1, Terčič 4, Podberšič 14, Devetak 10, Dornik U. 4.

V nedeljo so zopet domovci proti vsakemu pričakovanju izgubili proti šibki ekipi Erbasol iz Gorice. Srečanje je bilo izredno nervozno, saj so si domovci nabrali veliko število osebnih napak. Večkrat je prišlo na igrišču do prepirov med samimi igralci, kar je zgovorno pričalo o živčni napetosti. Naši fantje so zaigrali pod vsako kritiko.

Do pete minute sta si bili ekipi enakovredni, nato pa so domovci odpovedali. Do dvanajste minute niso dosegli niti enega koša, kar so nasprotniki izkoristili in povedli z 21:8. V naslednjih minutah so se le Gojkovičevi varovanci nekoliko zbrali in so visoko vodstvo nekoliko omilili.

V drugem polčasu sta se ekipi izmenjavali v vodstvu do dvanajste minute nakar so nasprotniki začeli počasi večati prednost do končne zmage. Lahko povemo, da so domovci v zadnjih osmih minutah srečanja dosegli bornih sedem košev.

Kaj bi torej lahko rekli o nastopu naših fantov? Kondicijsko so dobro pripravljeni. Glede igre pa bodo morali nekaj spremeniti. Vsekakor izredno slab začetek za Gojkovičeve varovance, ki so pred začetkom prvenstva veljali za eno izmed močnejših ekip. Upati je, da bodo igralci prebrodili te težke trenutke in da bodo tako že v soboto nekoliko bolje zaigrali.

M. Č.

TENIS — Finale Davisovega pokala

Čehoslovaki in Italijani se vestno pripravljajo

Domačini favoriti - Panatta: «Težko bo premagati Lendla»

PRAGA — Niti trije dnevi nas ne ločijo več od finala teniškega tekmovanja za Davisov pokal.

Teniški igralci češkoslovaške in italijanske reprezentance se v Pragi mrzlično pripravljajo za ta dvoboj, v katerem so, po mnenju strokovnjakov, rahlo favoriti domači igralci, z Lendlom na čelu.

Zvezni kapetan italijanske reprezentance Vittorio Crotta je včeraj izjavil, da se bodo na igrišču v športni dvorani v Pragi v večji meri znašli domači tenisači.

Tudi Paolo Bertolucci je dokaj črnogled glede tega finala in meni: «Lendl in Šmid sta izredno močna. Šmid me je premagal na turnirju v Bologni in je v zadnjem času močno napredoval.»

«Težko bo premagati Lendla, čeprav smo prišli v Prago, da damo vse od sebe,» je pristavil Adriano Panatta.

V domačem taboru pa je vzdušje nekoliko drugačno. Češkoslovaška reprezentanca se izredno vestno pripravlja na ta spopad in že dejstvo, da so Čehoslovaki prosili Poljaka Fibaka, da bi jim priskočil na pomoč kot «sparring-partner», jasno kaže, kako resno jemljejo Čehoslovaki ta finale.

V obeh taborih tudi menijo, da bo verjetno o zmagovalcu letošnjega Davisovega pokala odločal nastop dvojic, kajti Lendl bi moral osvojiti obe srečanji posameznikov, Barazzutti in Panatta pa naj bi premagala Šmida. Po zadnjih zelo dobrih Šmidovih nastopih pa v teh dneh tudi prevladuje mnenje, da so se možnosti Italijanov v tem finalu še znatno zmanjšale. (bl)

ZA NOVO SEZONO

Tudi Pečar izvoljen v pokrajinski odbor kolesarske zveze

Prejšnji teden so bile v Furlaniji - Julijski krajini volitve v pokrajinske odbore Italijanske kolesarske zveze. V Trstu je predsednik pokrajinskega odbora Giordano Cottur, svetovalca pa Alfredo Veliscek in Radivoj Pečar.

KOŠARKA — NAŠE EKIPE V MLADINSKIH PRVENSTVIH

Boru A slovenski derbi, Kontovelci presenetili

Borovi naraščajniki s težavo premagali Nabrežince - Kontovelovi kadeti odpravili Ferroviario

NARAŠČAJNIKI

Bor A — Sokol 74:61 (32:37)

BOR A: Krevatin 3 (1:3), Tavčar 8, Tremul 26 (2:4), Vascotto 3 (1:3), Volk 10, Zaccaria, Žerjal 2, Bradassi 6, Civardi (0:3), De Carli 16 (0:6)

SOKOL: Kojanec, Bragozzi, Grilanc, M. Pahor, F. Pahor 10 (0:2), Gruden 6 (2:5), Buzan 13 (1:8), Devetak 8 (0:2), Pertot 4, Ušaj 20 (4:7).

V slovenskem derbiju naraščajnikov bi kmalu prišlo do presenečenja. Favorizirani Bor A je namreč z dokajšnjo težavo premagal Sokol, ki je večji del srečanja celo vodil. Proti koncu pa so Nabrežinci popustili, kar so izkoristili bolj izkušeni borovci, ki so tako tudi zmagali.

Alabarda — Bor B 137:17 (57:11)

BOR: Gianni Žerjul 4 (2:3), Franko Žerjul, Vecchiet 4 (0:2), Germani 2, Počkaj, Vertovec, Šik 4 (0:2), Polojac, Rustja (0:3), Betocchi 3 (1:3).

Tudi tokrat je druga Borova postava doživela pekoč poraz, sicer proti izkušeni ekipi, ki skupno z Don Boscom vodi v tem prvenstvu. Opravičili bi naše fante le zaradi neizkušenosti, saj večina naših igralcev je komaj oktobra pričela s košarko. Toda nekaj več zagrizenosti in požrtvovalnosti v obrambi bi lahko pokazali. Od borovcev bi pohvalili le Šika, ki je s prodori skušal večkrat presenetiti nasprotnika.

Andrej Pegan

IZIDI 7. KOLA

Inter 1904 - Don Bosco 63:84; Alabarda - Bor B 137:19; Ricreatori - Ferroviario 58:116; Bor A - Sokol 74:61; Počitek: Saba.

LESTVICA

Don Bosco in Alabarda 12, Ferroviario in Inter 1904 8, Bor A in Saba 6, Sokol 4, Ricreatori in Bor B nič točk.

Sokol in Don Bosco imata tekmo več.

PRIHODNJE KOLO

Bor B - Don Bosco (7. 12. ob 10.00 na stadionu «1. maj»); Ricreatori - Inter 1904; Ferroviario - Bor A (7.12. ob 10.00 v Miramarskem drev.), Saba - Alabarda; Počitek: Sokol.

KADETI

Ferroviario — Kontovel 54:55 (21:[illegible])

KONTOVEL: Gulič 23, Rauber 18, Čuk 2, Daneu 4, Štoka, Sedmak, Danieli, Pupis 6, Pertot 2.

Kontovelovi kadeti so v drugem kolu poskrbeli za pravo presenečenje, saj so po lepi igri premagali zelo močno in favorizirano ekipo Ferroviaria. Kljub nizkemu končnemu izidu pa lahko rečemo, da so Kontovelci predvajali res dobro košarko, predvsem v obrambi, saj so ulovili veliko število odbitih žog.

Pri tem pa je bil Rauber za nasprotnike nerešljiva uganka, seveda pa ne gre pozabiti na ostale, ki so zelo požrtvovalno igrali.

LUXA

Servolana — Bor 158:29 (70:14)

BOR: Maver 9, Peter Furlan 8, Furlani, Sancin 4, Langan, Volk 2, Franelli, Poljšak 4, Luka Furlan, Coslovich 2.

Kot kaže že sam izid je bila tekma med kadeti Servolane in Bora enosmerna. Škedenjci niso naleteli na nikakšen odpor s strani Borovih košarkarjev in so že v 8. min. d.p. dosegli stotico. Sam podatek, da so slovenski igralci izgubili v napadu kar 59 žog, očitno kaže razliko med ekipama.

Borovci so se v obrambi še precej potrudili, v napadu pa bi lahko nedvomno pokazali več. Zadovoljivo sta igrala le Maver in Peter Furlan.

B. Bajc

A SKUPINA

IZIDI 3. KOLA

Don Bosco A - Ferroviario B 131:33; Ricreatori - Libertas 50:66; Servolana - Bor 158:29; Polet - Inter Milje n.o.

LESTVICA

Don Bosco A in Servolana 6, Libertas 4, Ferroviario B, Ricreatori in Inter Milje 2; Polet in Bor 0.

Polet in Inter Milje imata tekmo manj.

PRIHODNJE KOLO

Ferroviario - Bor (6.12. ob 18.30 v Miramarskem drev.); Libertas - Polet (6. 12. ob 18.30 na Vrdelski cesti); Don Bosco A - Servolana; Ricreatori - Inter Milje.

B SKUPINA

IZIDI 2. KOLA

Don Bosco B - Alabarda 82:83; Ferroviario A - Kontovel 54:55; Stella Azzurra - Inter 1901 83:121.

LESTVICA

Kontovel in Inter 1904 4, Alabarda in Ferroviario A 2, Stella Azzurra in Don Bosco B 0.

PRIHODNJE KOLO

Don Bosco B - Ferroviario A; Alabarda - Stella Azzurra; Inter 1904 - Kontovel (7. 12 ob 13.00 v Ul. della Valle).

DEČKI

Bor — Inter Milje 52:93 (24:39)

BOR: Kovačič 2, Krapež 2, Jogan, Smotlak, Pisani 4, Tavčar 6, Brandolin 24, Pupulin, Korošec 10, Pieri 4.

Borova postava dečkov je doma izgubila proti miljskemu Interju. Čeprav so nasprotniki visoko premagali naše fante, moramo reči, da so se morali pošteno potruditi in da so bili «plavi» povsem enakovredni nasprotniki v prvem delu tekme.

Pri Boru bi pohvalili Brandolina in Korošca, ki sta se izkazala v napadu.

Cancia

Ferroviario — Jadran 61:42 (36:21)

JADRAN: Feri 22, Košuta 16, Granier 4, Fabi, Persi, Ervin Guštin, Boris Guštin, Fonda, Filipčič, Jerič.

Tudi v 3. kolu so jadranovci izgubili, toda z manjšo razliko v koših kot doslej, čeprav so Tržačani ena boljših ekip prvenstva. Tudi tokrat je bil uspešen za naše fante srednji del tekme. Jadranovci so občasno prikazali hitro in domiselno igro, ampak tudi nekaj osnovnih napak. Omeniti moramo, da se je vrnil Devan Košuta, ki se je izkazal pri lovljenju odbitih žog in v napadu. Dobro je zaigral tudi Feri.

Valter Sosič

IZIDI 3. KOLA

Kontovel - Ricreatori n.o.; Libertas - Don Bosco 56:139; Ferroviario - Jadran 68:42; Bor - Inter Milje 42:93; Barcolana - Alabarda 10: 122.

Počitek: Inter 1904.

LESTVICA

Don Bosco 6, Inter Milje, Ferroviario, Alabarda in Libertas 4, Bor 2, Barcolana, Kontovel, Ricreatori in Jadran 0.

Inter Milje, Bor, Inter 1904, Kontovel in Ricreatori imajo tekmo manj.

PRIHODNJE KOLO

Jadran - Kontovel (7. 12. ob 9.30 na Opčinah); Alabarda - Inter 1904; Barcolana - Bor (7. 12. ob 15.00 v Ul. della Valle); Don Bosco - Ricreatori; Inter Milje - Libertas.

KOLEDAR TEKEM ZA SVETOVNI POKAL

MOŠKI

December 1980

5. in 6. — Val d'Iser (Fr.)	SM	VS	K
3. in 10. — M. di Campiglio (It.)	S	VS	
14. — Groden (Val Gardena) (It.)	SM	K	(z VS v MD Campiglio)
17. — Cortina (It.)	SM		
21. — St. Moritz (Švi.)	SM		

Januar 1981

4. — Ebnat Kappel (Švi.)	VS		
6. — Morzine (Fr.)	VS		
10. in 11. — Garmisch (ZRN)	SM	S	K (z VS Morzine)
13. — Oberstaufen (ZRN)	S		
17. in 18 — Kitzbuhel (Av.)	SM	S	K
24. in 25. — Vengen (Švi.)	SM	S	
26. — Adelboden (Švi.)	VS		
31. in 1. 2. — St. Anton (Av.)	SM	S	K

Februar 1981

7. — Schladming (Av.)	SM		
8. — Oslo (Nor.)	S		
11. — Voss (Nor.)	VS		
14. in 15 — Are (Šve.)	S	VS	

Marec 1981

6., 7. in 8. — Aspen (ZDA)	SM	VS	
12., 14. in 15. — Furano (Jap.)	S	VS	
24. in 25 — Borovec (Bol.)	S	VS	
26., 27. in 28. — Kr. gora (Jug.)	VS	PS	

ŽENSKE

December 1980

3. in 4. — Val d'Isere (Fr.)	SM	VS	K
7. — Limone (It.)	VS		
12. in 13. — Piancavallo (It.)	SM	S	K
17. in 18. — Altenmark (Av.)	SM	S	
20. — Bormio (It.)	S		

Januar 1981

6. in 7. — Pfronten (ZRN)	SM	S	
12. in 13. — Schruns (Av.)	SM	S	
19. in 20. — C. Montana (Švi.)	SM	S	K
22. — Haute Nendaz (Švi.)	VS		
24. — Les Gets (Fr.)	VS		
28. — Negeve (Fr.)	SM	K	
31. Les Diablerets (Švi.)	S		

Februar 1981

3. in 4. — Zwissel (ZRN)	S	VS	
8. — Hauss (Av.)	SM	K	(s S iz Zwissla)

KRATICE

SM - smuk; S - slalom; VS - veleslalom; K - kombinacija; PS - paralelni slalom.

NA NEDELJSKEM KROSU V DOLINI

TRI PRVA MESTA ZA ČLANE ADRIE

V nedeljo v Bazovici druga preizkušnja

V nedeljo je bilo v Dolini prvo od treh tekmovanj v krosu namenjenih članom tržaških kolesarskih klubov. Kljub mrazu ter močni burji se je na startu predstavilo lepo število tekmovalcev raznih kategorij. Poleg dečkov in deklic so bile še kategorije članov do 30 let, kategorija A do 40, kategorija B do 50, kategorija C ter starejši od 50 let, kategorija D. Članice pa so tekmovale v enotni kategoriji. Od naših društev je bila najštevilnejše zastopana lonjerska Adria z 11 tekmovalci raznih kategorij, medtem ko sta tržaški Bor zastopala dva člana. Poleg najštevilnejše udeležbe je Adria osvojila tudi največ prvih mest, saj so njeni člani zmagali kar v treh od sedmih kategorij. Nedvomno so največ zanimanja predstavljali tekmovalci kategorij dečkov in deklic in prav med slednjimi je prišlo do presenečenja, ko je mala Mariza Viller nepričakovano zasedla prvo mesto pred klubsko tovarišico Sandro Roveri, ki sicer spada v višjo kategorijo. Za popoln uspeh lonjerskih barv v tej kategoriji je poskrbela še Lara Milano, ki se je z zelo dobrim tekom uvrstila na tretje mesto. Četrta pa je dospela na cilj borovka Varka Kozlović, ki je na tako dolgi progi prvič nastopila.

Med dečki si je v odsotnosti Davida Gregorija zagotovil zmago Vasilij Pečar, ki je sicer že star znanec tega tekmovanja, saj je že v lanski sezoni prevladoval na vseh treh krosih in seveda osvojil končno prvo mesto. Za njim se je na drugo mesto uvrstil drugi adrijevec Marko Saksida, kateremu je na četrtem mestu sledil borovec Jaro Kozlovič. Slednjemu sledi kar trojica članov Adrie z Maxom Villerjem na petem, Danielom Giacominijem na šestem ter Michelom Ciacom na sedmem mestu. Slednji je s to tekmo pravil tudi ognjeni krst v vrstah Adrie. V članski kategoriji A je Fabio Ruzzier končal na četrtem mestu, njegov klubski tovariš Karel Bonanno pa na petem mestu. V starejši kategoriji C pa je Girolamu Bonannu pripadala tretja zmaga za lonjerske barve. Torej kar precej spodbuden je začetek naših tekmovalcev, ki se bodo sedaj pomerili v nedeljo, 7. decembra, v Bazovici, kjer bo drugi kros, ki bo nekoliko daljši, a verjetno vseeno lažji, saj so bili vremenski pogoji v Dolini neprimerni, predvsem za tekmovanje dečkov in deklic.

IZIDI

ČLANI

KATEGORIJA A

4.500 m

1.	Ceschia (Pedale Triestino)	19'08"
4.	Fabio Ruzzier (Adria)	20'42"
5.	Carlo Bonanno (Adria)	20'49"

KATEGORIJA B

1.	Cotrle (Domio)	19'16"

KATEGORIJA C

1.	Girolamo Bonanno (Adria)	21'00"

KATEGORIJA D

1.	Muran (Gentelmen)	22'23"

DEČKI

1.400 m

1	Vasilij Pečar (Adria)	6'43"
2	Marko Saksida (Adria)	6'58"
4	Jaro Kozlovič (Bor)	7'10"
5.	Max Viller (Adria)	7'25"
6.	Daniele Giacomini (Adria)	7'45"
7.	Michele Ciac (Adria)	7'55"

DEKLICE

1.400 m

1	Mariza Viller (Adria)	8'03"
2	Sandra Roveri (Adria)	8'27"
3	Lara Milano (Adria)	8'37"
4.	Varka Kozlovič (Bor)	9'25"

ČLANICE

2.500 m

1	Vascotto (Cotur)	19'18"

R. F.

NOGOMET

Suspendirani štirje poljski reprezentanti

VARŠAVA — Poljska nogometna zveza se je odločila za suspenzijo štirih reprezentantov (Boniek, Zmuda, Mlynarczyk in Terlecki), ker so se le-ti uprli, češ da zvezni trener Kuleza ni hotel vključiti v reprezentanco vratarja Mlynarczyka. Kaže tudi, da so se tej odločitvi poljske zveze uprli vsi ostali reprezentanti, ki se te dni mudijo na pripravah v Rimu in da celo grozijo, da ne bodo nastopili ne v prijateljski tekmi v Perugii, ne v kvalifikacijskem srečanju za SP na Malti. Poljska bi tako celo izgubila z 0:3 brez borbe.

Poljski športni tisk pa daje temu dogodku veliko pažnjo in ostro kritizira «stavkajoče nogometaše».

Za vso zadevo pa verjetno tiči nekaj povsem «enostavnega»: nekateri poljski nogometaši, med le-temi predvsem Boniek, skušajo pri poljski nogometni zvezi doseči, da bi znižala starostno mejo, ki bi jim omogočila odhod v tujino. Znano je namreč, da se za Bonieka poteguje več italijanskih klubov, pa tudi Zmuda misli na devize...

KOŠARKA — V PRVI ITALIJANSKI LIGI

Goričani doma proti Sinudyneju

Tudi tržaški Hurlingham danes pred težko nalogo: igral bo v Vareseju

Italijanski prvoligaši igrajo «nonstop», prvenstvena pot goriškega Tai Ginsenga in tržaškega Hurlinghama pa postaja iz kola v kolo težja.

Goričani, ki so v nedeljo, sicer po pričakovanju, izgubili v Milanu proti Billyju, bodo danes zopet pred zelo težko nalogo: spoprijeli se bodo z državnim prvakom Sinudyneejem, ki so ga v prvem kolu v Bologni nepričakovano premagali. Po tedanjem slavju je kazalo, da bodo varovanci strenerja McGregorja celo odigrali vodilno vlogo v tem prvenstvu. Žal so nanizali vrsto porazov, tako da je trenutno goriško moštvo zadnje na lestvici s štirimi točkami. Če pa upoštevamo tudi, da so Bolonjčani v nedeljo nepričakovano izgubili v Forliju, potem je jasno, da bodo drevi v Gorici dali vse od sebe, da se oddolžijo za poraz iz prvega kola in da z novima točkama popravijo položaj na lestvici. Drevi v Gorici se torej obeta ogorčena borba.

Tržačani so v nedeljo nerodno izgubili proti Scavoliniju. Drevi pa bodo igrali v Vareseju proti Turisandi, ki je doslej izgubila le eno tekmo. Že ta podatek jasno kaže, da so drevi možnosti Hurlinghama minimalne (bl)

DANAŠNJI SPORED (21.00)

I&B Bologna - Billy; Turisanda - Hurlingham; Tai Ginseng - Sinudyne; Ferrarelle - Grimaldi, Antonini - Scavoli; Pintinox - Squibb.

* * *

Bancoroma — Recoaro 91:82

RIM — V včerajšnjem anticipiranem srečanju 14. kola košarkarske A-1 lige je Bancoroma premagala Recoaro z 91:82 (34:45). V domačem moštvu sta bila najboljša Davis (21) in Hicks (22), pri gostih pa Griffin (28) in Cordella (18).

NAMIZNI TENIS — MOŠKA C LIGA

KRIŠKA MLADINA KLONILA TREVISU

Neizkušenost glavni vzrok poraza

Mladina - TT Schiavon 2 Treviso 2:5

Nevo Radovič - Ruggero Carlesso 16:21, 19:21

Alain Tenze - Giuseppe Altomari 18:21, 21:18, 15:21

Diego Košuta - Paolo Piovesan 16:21, 21:15, 11:21

Nevo Radovič - Giuseppe Altomari 21:9, 21:17

Diego Košuta - Ruggero Carlesso 23:21, 10:21, 17:21

Alain Tenze - Paolo Piovesan 15:21, 21:18, 21:17

Diego Košuta - Giuseppe Altomari 21:19, 13:21, 17:21

V Križu so v nedeljo v dvorani rikreatorija odigrali peto kolo moške C lige. Mladina je imela v gosteh ekipo TT Schiavon 2 iz Trevisa. Tokrat je v vrstah Mladine igral Nevo Radovič, da bi s svojo udeležbo pomagal mladima in seveda manj izkušenima Alainu in Diegotu. Dvoboj se je obetal zelo zagrizen, ker so naši hoteli tudi tokrat odnesti dve točki. V začetku jim igra ni šla od rok in igralci Mladine so izgubljali 3:0.

Naša dva mlajša igralca nista bila v zaželeni formi, kajti v zadnjem času sta malce opuščala treninge, kar se je odražalo tudi v igri. V četrtem spopadu je izkušeni Nevo končno priboril za Mladino prvo točko. Sledil mu je Diego, ki je kljub dobri igri izgubil. Čeprav je bila zmaga gostov gotova, se domačini niso vdali in si priborili še eno točko. Rezultat 4:2 jim ni bil prav nič naklonjen, vendar so zadnje sete igrali z vsemi močmi. To pa ni zadostovalo in morali so se sprijazniti z zmago izkušenejših gostov.

V nedeljo, 14. decembra, čaka igralce Mladine težka tekma v Benetkah proti ekipi Venezia Lido. Upajmo, da jim bo takrat rezultat, pa tudi sreča, naklonjena. (as)

OBVESTILA

ŠD Juventina iz Štandreža obvešča, da se je pričel trening odbojke za dekleta, stara od 13. do 16. let. Vadba je vsako sredo in četrtek ob 18. uri v prostorih štandreške telovadnice. V teku je tudi vadba odbojke za dečke od 13. do 16. leta. Pričetek ob 18. uri v isti telovadnici.

* * *

ŠD Kontovel obvešča, da je organiziralo tečaj rekreacijske telovadbe za odrasle. V prvem turnusu so predvidene specifične predsmučarske vaje. Kdor se želi prijaviti, naj pride s športno opremo v petek, 5. t.m., ob 21. uri v dvorano na Kontovel, kjer bo že prvi trening.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

S SEDMEGA PLENUMA CK POLJSKE ZDRUŽENE DELAVSKE PARTIJE

POLJSKA RABI KORENITE GOSPODARSKE REFORME PARTIJA PA POVRATEK K LENINISTIČNIM NAČELOM

Premier Pinkowski govoril o težkem gospodarskem položaju, prvi sekretar CK PZDP Kania pa o utrjevanju poljske partije in odnosih z novimi sindikati

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

VARŠAVA — Poljska partija je pripravljena, da odločno uresniči smernice, sprejete na šestem plenumu CK Poljske združene delavske partije, ki so v skladu s težnjami delavskega razreda. Od partije pričakujejo večjo odločnost v borbi tako proti konservativnim in dogmatskim kot tudi proti nedružbenim in protisocialističnim silam. Poljska družba potrebuje korenite družbene in gospodarske reforme, partija pa povratek k leninističnim načelom.

To so misli, ki prevevajo iz referatov in razprav na sedmem plenumu CK Poljske združene delavske partije. Poleg tega je še prisotno prepričanje, da se zasedanje vrši v izredno težkih političnih in gospodarskih pogojih, kar sta spomnila tako prvi sekretar CK PZDP Stanislaw Kania v svojem poročilu o nalogah partije kot predsednik vlade Jozef Pinkowski v informacijah o gospodarskem položaju in oskrbi v državi.

Gospodarski položaj bremenijo katastrofalno nizki donosi v kmetijstvu, upadanje produktivnosti v industriji, komplikacije v oskrbi prebivalstva, večanje primanjkljaja v trgovinski izmenjavi s kapitalističnimi državami, že drugo leto pa se narodni dohodek zmanjšuje.

«Čakajo nas težki meseci,» je rekel premier Pinkowski, ki je poudaril, da je reševanje tržiščnih problemov «ključna naloga» poljske vlade. Da bi vsaj delno izboljšali oskrbo prebivalcev, morajo spremeniti strukturo industrijske in kmetijske proizvodnje, preprečiti upadanje živinoreje in uvesti prodajo mesa in mesnih izdelkov na bone ter zmanjšati investicije.

Neglede na zahteve stavkajočih je vlada prisiljena kompenzirati rast življenjskih stroškov z višanjem plač in pokojnin, kar povečava pritisk denarne mase na že ne dovolj oskrbovano tržišče. Kania in Pinkowski sta s posebno pozornostjo govorila o gospodarski reformi, katere cilj je razširjanje pooblastil in odgovornosti podjetij, izvrševanje organizacijskih struktur in sistema centralnega vodenja in načrtovanja. Že z novim letom bodo uvedli tako imenovano «malo reformo», ki ukinja zaposlitvene omejitve, razširja pristojnosti delovnih kolektivov pri razpolaganju in delitvi mezdnih skladov. Poljska vlada je tudi pripravljena na sodelovanje s sindikati in organi delavskega, vaškega in družbenega samoupravljanja.

Stanislaw Kania je v svojem poročilu poudaril, da so pri reševanju problemov v veliko pomoč «ugodni mednarodni pogoji» in pri tem omenil vsebino razgovora s sovjetskimi partijskimi voditelji v Moskvi.

«Dobro razumemo internacionalistično skrb in vznemirjenost, ki v bratskih partijah vzbuja položaj na Poljskem. Poleg drugega predstavljamo neobičajno važen sestavni del socialistične skupnosti. Zahvaljujemo se, predvsem sovjetskim tovarišem, za zaupanje do naše partije, za razumevanje naših težav in za prepričanje, da bomo našli izhod iz krize, ki bo koristen za socializem v Poljski in v vsej naši skupnosti,» je poudaril prvi sekretar CK PZDP.

Kania je tudi omenil ovire na poti socialistične rasti družbe, ki jo predstavljajo tako konservativni odpor kot nerazumevanje sedanjega položaja.

Glede novih sindikatov je prvi sekretar prikazal pozitivno stališče partije, a vsem mora biti jasno, da bo treba na pozitivne rezultate šele čakati.

«Izredno mirno smo sledili številnim pobudam, odstopanjem in javnim izjavam, ki niso služile medsebojnemu zaupanju,» je dejal Kania. «Ničče nas ne more dolžiti nestrpnosti.»

Prvi sekretar CK PZDP je z obžalovanjem ugotavljal, da niso razne regionalne in mestne organizacije «Solidarnosti» pokazale dovolj dobre volje in so brez upravičenih razlogov stavkale iz «prestiža» in celo iz političnih razlogov.

«Prepričani smo, je dejal Kania, da nima večina aktivistov, članov in privržencev «Solidarnosti» nič skupnega s temi nevarnimi nagnjenji» in opozoril, da so se v sindikalno gibanje vsilile «skupine in osebe, ki so povezane s centri imperialistične diverzije v tujini.»

«V nobeni državi, pa tudi v naši ni mogoča dvojna oblast,» je poudaril vodja poljske partije.

Največji del svojega posega pa je Kania posvetil utrjevanju poljske partije. Ključ za izhod iz krize je po njegovih besedah v večji borbenosti partije proti nedružbenim in protisocialističnim silam in v utrjevanju socialistične demokracije.

Partija je dolžna, da v svojem delu uresničuje vzore socialistične demokracije, zato je treba čimprej sprejeti predloge članstva o kadrovskem utrjevanju partije z demokratičnim izbiranjem vodilnih organov, ter s spremembami dela. O vsem tem bodo razpravljali na izrednem, devetem kongresu Poljske združene delavske partije.

ILIJA MARINKOVIĆ

S sedmega plenuma centralnega komiteja Poljske združene delavske partije (Telefoto AP)

Urugvajska vojska ocenjuje rezultate referenduma

MONTEVIDEO — Urugvajski predsednik Aparicio Mendez je včeraj komentiral rezultate nedeljskega referenduma o novi ustavi in je izjavil, da to pomeni poraz za ljudstvo in da so urugvajski volivci s svojo odločitvijo zavrli ponovno vzpostavitev demokracije v tej državi. Mendez je v intervjuju za neko radijsko postajo iz Montevidea tudi priznal, da vojaška hunta še ni pripravila načrtov za politično rešitev nastalega položaja, ki ga je ustvaril val glasov proti politiki vojaške hunte.

Z nedeljskim referendumom je poskušala vojska institucionalizirati in obenem okrepiti svojo oblast v državi, vendar se je pri tem grobo uštela. Urugvajci so se jasno izrekli proti sedanji oblasti.

Na rezultate nedeljskega referenduma je prvi reagiral poveljnik mornarice in član hunte Hugo Marquez, ki je dejal, da bo spoštoval odločitev ljudstva. Rezultati pa zahtevajo, da vojska ponovno pregleda nastali položaj.

Eden od voditeljev opozicije in pripadnik stranke «colorado» Enrique Tarigo pa je izjavil, da bo nedeljski poraz prisilil vlado, da se bo začela dogovarjati s političnimi strankami. Vojaška vlada naj bi le spoznala, da ni sposobna načrtovati prihodnosti države brez sodelovanja ljudstva in njegovih predstavnikov. Tarigo je tudi dejal, da vojska ne bo takoj zapustila oblasti izvoljenim predstavnikom ljudstva, verjetno pa se v urugvajskem političnem življenju odpira prehodno obdobje, v katerem bo vojska začela sodelovati s političnimi strankami.

OBJAVLJEN OSNUTEK 11. PETLETKE V SZ

Poudarek predvsem na povečanju proizvodnje blaga za potrošnjo

Prednost lahki industriji, da se zviša življenjska raven prebivalstva - Razvoj energetskih sredstev

MOSKVA — Sovjetska sredstva javnega obveščanja, tiskovna agencija TASS, televizija in časopisi, so objavila osnutek nove, enajste petletke s smernicami, ki naj bi označevale družbeno-gospodarski razvoj Sovjetske zveze v letih 1981-1985. Po prvih ocenah se je Kremelj odločno usmeril v hitrejši razvoj industrije za potrošnjo, da bi zagotovil sovjetskim državljanom tisto blagostanje, ki ga je Brežnjev obljubil v svojem oktobrskem govoru na plenumu centralnega komiteja KP SZ.

Zato predvideva osnutek načrta, da se bo proizvodnja prehrambene industrije do leta 1985 povečala za 23-26 odstotkov v primerjavi s preteklim petletjem, kar pomeni več mesa, mleka, sadja in zelenjave za potrošnike. Izboljšale naj bi se tudi družbene storitve, pri čemer bodo zgradili za 530 do 540 milijonov kv. m stanovanj v novih hišah. Cilji, ki si jih sovjetski načrtovalci postavljajo, so vsekakor ambiciozni: industrijska proizvodnja naj bi narasla za 26-28 odstotkov, kmetijski pridelek za 12 do 14 odstotkov, osebni dohodki pa naj bi se povečali za 16 do 18 odstotkov.

Še posebej naj bi se povprečni letni pridelek žita povečal na 238 do 243 milijonov ton, kar bi predstavljalo pravi rekord, če pomislimo na žalostne podatke iz zadnjih dveh let, ko je žetev prinesla le 179, oziroma 181 milijonov ton, zaradi česar se je morala SZ krepko zateči k uvozu. Predvidena je tudi znatno večja prireja mesa, ki je pa letos padla za približno 3 odstotke v primerjavi z letom 1979. Dokument CK sovjetske partije torej naglaša predvsem razvoj lahke industrije, ki proizvaja za potrošni trg in bi morala napredovati hitreje od težke industrije, ne prikriva pa težav, ki so temu na poti, zlasti za zadostne dobave potrošnega blaga, za gradnjo ustreznega števila stanovanj in za izboljšanje socialnih storitev.

Veliko pozornost posveča osnutek enajste petletke tudi razvoju energetskih sredstev. Glede petroleja, katerega je SZ največja proizvajalka na svetu, načrt predvideva sicer le zmerno povečanje proizvodnje, tako da bi od sedanjih 12,12 milijona sodov na leto prešli leta 1985 na 12,4 ali 12,9 milijona sodov, kar ustreza 620 do 645 milijonov ton na leto. Že uresničitev teh smotrov, ki ji je na poti težavno črpanje v najbogatejših sibirskih ležiščih, bi postavila na laž predvidevanja zahodnih krogov in ameriške obveščevalne službe CIA, ki «prerokujejo», da bo morala SZ v bližnji prihodnosti celo uvažati nafto.

Mnogo večji pa naj bi bil po načrtu vzpon v proizvodnji naravnega plina, ki naj bi dosegel kar 50 odstotkov: od sedanjih 435 milijard kubičnih metrov letno naj bi v letu 1985 dosegla kar 600 do 640 kub. m. Kot je znano je SZ močno izvoznica tako petroleja, kot naravnega plina, kar ji prinaša največji del valutnih sredstev. Osnutek petletke se zavzema tudi za krepitev sodelovanja z vsemi državami na trgovinskem in na splošno gospodarskem področju, pri čemer poudarja aktivno vlogo SZ pri reševanju mednarodnih vprašanj, ki zadevajo surovine, energetiko, zaščito okolja in preobrazbo mednarodnih gospodarskih odnosov na osnovi pravičnosti in enakosti.

O osnutku nove petletke se bo sedaj v SZ začela razprava na vseh ravneh, od tovarn do partijskih celic, ki se bo končala s sklepi februarskega 26. kongresa KP.

RIM — Namestnik državnega pravdnika Luciano Infelisi je včeraj preklical zaplembo filma «Papocchio», ki ga je režiral Renzo Arbore. Obenem je tudi zahteval arhiviranje obtožnice o žaljenju vere in tujega državnega poglavarja (papeža). Infelisi meni, da film le obrobno obravnava katoliško religijo ter ne žali verska čustva in papeža. Državni pravdnik je tudi izjavil, da so sami avtorji filma potrdili svoje spoštovanje do poglavarja katoliške cerkve.

Obtožili predelovalce zmrznjenih rib

GENOVA — Genovski oddelek karabinjerjev za boj proti živilskim pretvorbam je včeraj predal genovskemu državnemu pravdniku Marcu Devotu obtožnico proti šestim podjetjem, ki predelujejo zmrznjene ribe. Karabinjerji so ugotovili, da so ta podjetja prodajala od 10 do 25 odstotkov manj produkta in slabše kvalitete kot so uradno izjavljala.

WASHINGTON — Concorde letalske družbe «British airways» in ameriško dvomotorno letalo sta se včeraj le za las izognila trčenju nad New Yorkom. Predstavnik federalne letalske ustanove Gerald Lavey je izjavil, da sta se letali že približali na 400 metrov, kar je nevarna bližina za concorde, ki lahko doseže tudi 1300 milj na uro. Britansko letalo se je spuščalo na letališče «Kennedy», ameriško pa je vzletelo z letališča «Macarthur».

CATANIA — Štiri mlade ženske so včeraj izgubile življenje v avtomobilski nesreči, peta sopotnica pa je v smrtni nevarnosti. Za krmilom fiata 500 je 31-letna Gaetana Palmieri zaradi poledenelega cestišča zavozila na levo in se zaletela v tovornjak, ki je vozil v nasprotni smeri.

Gverila v Salvadoru

Levičarski gverilci so napadli vrsto vojaških postojank, da bi maščevali uboj šestih svojih voditeljev (Telefoto AP)

TISKOVNA KONFERENCA V VATIKANU JEZUITSKEGA TEOLOGA ROBERTA TUCCIJA

V drugi papeževi encikliki o usmiljenosti poudarek razkoraku med bogatimi in revnimi

Glavne pomanjkljivosti, ki ogrožajo človeštvo, naj bi bile vgrajene v temelje sodobnega gospodarstva in «materialistične družbe» - Rešitev obstaja v «ljubezni in odpuščanju»

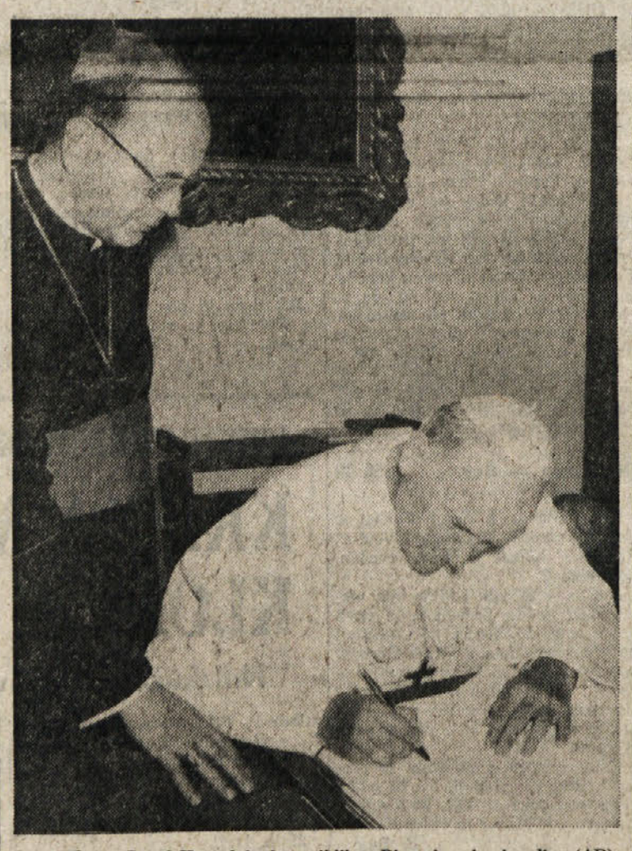

Papež Janez Pavel II. podpisuje encikliko «Dives in misericordia» (AP)

RIM — Na tiskovni konferenci v Vatikanu, ki jo je vodil jezuitski teolog in direktor vatikanskega radia Roberto Tucci, so včeraj predstavili novo papeževo encikliko «Dives in misericordia». Encikliko je osebno napisal v poljskem jeziku Janez Pavel II., ki je še posebej obsodil mučenje in tudi tiste politike, ki «ne kaznujejo» svojih podrejenih, ki to izvajajo.

Papež je v svoji encikliki dal posebno pozornost grožnjam atomskega spopada, v katerem bi «izginil del človeštva» in večanju socialnih razlik. Štirinajst let po «velikem koncilu» in po svoji prvi encikliki iz 4. marca 1979, je papež še enkrat poudaril, da pravičnost ne zadostuje: treba se je sklicevati na božjo ljubezen do ljudi in graditi večjo ljubezen med ljudmi. Sodobni človek živi v strahu, da postane žrtev produktov svoje civilizacije, ki bi jih nekateri radi izkoristili v svoje namene. Kljub številnim izjavam o človekovih pravicah, se človek upravičeno boji, da bo postal tudi žrtev zatiranja, le-to pa naj bi mu odvzelo tudi notranjo svobodo in možnost, da izpoveduje resnico, v katero je prepričan.

«Ne obstaja samo grožnja jedrske vojne, ampak tudi «mirno» podjarmljanje osebnosti, celotnih družb in narodov,» je napisal Janez Pavel II. Poleg nevarnosti biološke katastrofe se krepi nova grožnja, ki je neposredno povezana s človeškim dostojanstvom in se nanaša na vedno večji razkorak med «bogatimi in sitimi» družbami ter velikim delom človeštva, ki še vedno trpi lakoto. Papež zato ugotavlja, da je verjetno glavna pomanjkljivost vgrajena že v temelje sodobnega gospodarjenja in «materialistične družbe». V zadnjih časih naj bi obstajala negotovost tudi med dobrostoječimi slojі, ki izkoriščajo nastali položaj. Občutek pravičnosti naj bi zajel večji del človeštva in cerkev podpira to usmeritev, ki naj bi okrepila sožitje med ljudmi in odpravila glavne deformacije.

Kljub temu pa naj bi prevečkrat zmagovale negativne sile kot so jeza, mržnja in celo surovost in to v želji, da bi čimprej in dokončno porazili sovražnika. Papež poudarja, da obstaja rešitev tudi za ta vprašanja in sicer v «ljubezni in odpuščanju».

Včeraj se je pred sodniki zagovarjal tudi Paolo Rossi, ki je zavrnil vsakršno obtožbo in potrdil svoja znana stališča. Sodniki so ga povabili, naj opiše, kako je na «sumljivi» tekmi Avellino - Perugia dosegel oba zadetka za svojo ekipo. «Prvega sem dosegel po napaki obrambe» je priznal Rossi, ki je sicer podčrtal, da je končni izid 2:2 postavil po razburljivi akciji v nasprotnikovem kazenskem prostoru, ne da bi mu pri tem nihče «pomagal».

Huda prometna nesreča v Jugoslaviji

BEOGRAD — Včeraj, nekaj po 12. uri, se je na ibarski magistrali pri vasi Soklica v bližini Lazarevca pripetila huda prometna nesreča. Trčila sta avtobusa prevoznega podjetja «Raketa» iz Titovega Užica in čačanskega «Autoprevoza». Kot poročajo, je življenje izgubilo 15 potnikov, ranjenih pa je bilo več kot 60. (dd)

POKOL V PATRICI PONOVNO PRED SODNIKI

Peci in Fiore pričala na procesu v L'Aquili

L'AQUILA — Včeraj je bil na prizivnem porotnem sodišču v L'Aquili drugi dan obravnave proti obtožencem pokola pri Patrici. Med prvostopenjskim procesom so bili glavni trije obtoženci že obsojeni in sicer Nicola Valentino na dosmrtno ječo, Maria Rosaria Biondi na 30 let zapora, Paolo Ceriani Sebregondi pa na deset let, ker so ga obsodili le zaradi sodelovanja pri oboroženi tolpi.

Razsodba drugostopenjskega procesa, ki je sedaj v teku, bo verjetno za prva dva terorista potrdila zaporni kazni, vprašanje pa ostaja odprto le za Sebregondija, ki je trenutno na svobodi, saj je v začetku tega leta z nekaterimi pajdaši zbežal iz zapora v Parmi.

Iz včerajšnje obravnave ni prišlo na dan bistvenih preokretov. Uradno sta morilca državnega pravdnika iz Frosinoneja Fedeleja Calvose in njegovih dveh osebnih straž še vedno Valentino in Biondijeva. Veliko pa se pričakuje od današnjega pričevanja Marca Barboneja, skesanega terorista, ki mora baje veliko povedati v zvezi s Sebregondijem. Drugi «skesani terorist» je Patrizio Peci, ki se je na procesu predstavil že včeraj, a je sodnikom ponovil že znane teze. Potrdil je, da sta Nicola Valentino in Maria Rosaria Biondi takoj po pokolu v Patrici, to je pred dvema letoma, vprašala za pomoč rdeče brigadiste. Ti so jima nudili stanovanje v Turinu v Ul. Industria 20, kjer so ju kot znano tudi aretirali med neko očiščevalno akcijo. Peci je še povedal, da se je pokola v Patrici udeležila še neka tretja oseba, za katero je zvedel prav v krogih turinskih rdečih brigadistov, ime samo pa mu ni znano.

Včerajšnja sodna obravnava se je pričela v običajnem «živahnem» razpoloženju. Pecija sta Biondijeva in Valentino ostro napadla, kar je povzročilo v sodni dvorani precej razburjenja. Napetost obtožencev se je polegla le ob prisotnosti Raffaela Fioreja, voditelja zgodovinskih rdečih brigad, ki se je na procesu predstavil še kar razigran na vprašanja sodnikov pa ni odgovarjal.

Paolo Rossi o nogometnih stavah

RIM — V tem mestu se nadaljuje proces proti številnim prvoligaškim in drugoligaškim nogometašem, ki so obtoženi podkupovanja in potvarjanja izidov prvenstvenih tekem. Osrednja osebnost nogometnega «škandala» in torej tudi sodne obravnave je trgovec Massimo Cruciani, ki je glavni obtoževalec slovitih nogometašev.

Da je vzdušje v sodni dvorani dokaj «vroče», potrjuje tudi včerajšnji dogodek, ko je prišlo do medsebojnega obračunavanja med Crucianijem in njegovim bivšim šoferjem Fabriziom Cortijem. Slednji je izkoristil krajšo prekinitev postopka in napadel Crucianija, katerega je obtožil izdajstva. Cruciani je namreč v afero vpletel tudi Cortija.

PO PONEDELJKOVEM ANONIMNEM TELEFONSKEM POZIVU

Rdeče brigade si lastijo odgovornost za umor rimskega zdravnika Furcija

Kljub nepreprečljivosti poziva so preiskovalci mnenja, da gre umor le pripisati pripadnikom zloglasne skrajnolevičarske organizacije

RIM — Medtem ko so okoliščine ponedeljkovega atentata na ravnatelja zdravniškega oddelka rimske kaznilnice Regina Coeli Giuseppa Furcija že po prvih preiskavah povsem jasne, so agenti Digosa glede nočnega anonimnega telefonskega poziva, s katerim so si rdeči brigadisti lastili odgovornost za umor, dokaj skeptični. Pričevanje neke ženske z ne preveč izrazitim severnjaškim naglasom ni namreč povsem prepričal preiskovalce. Anonimni domnevni terorist ni tokrat uporabljal običajne frazeologije ki je značilna za tovrstne priložnosti, niti ni napovedal izdajo običajnega komunikeja, ki spremlja vse teroristične «podvige». Ob koncu je neznani avtor poziva dokaj nepreprečljivo dejal, da bo prihodnja žrtev RB tajnik socialistične stranke Bettino Craxi.

Vendar so preiskovalci le prepričani, da so avtorji podlega atentata rdeči brigadisti, ki so že prejšnji teden po umoru v Milanu ravnatelja obrata «Union» Mazzantija z niti ne preveč prikrito besedno igro napovedali atentat na nekega zdravnika. Furci je namreč že zdravil brigadista Prospera Gallinarija, ki so ga v oboroženem spopadu pred aretacijo ranili v glavo, te dni pa je bil njegov glavni pacient Maurizio Iannelli, ki so ga — kot trdijo RB — mučili in ranili med zaslišavanjem na kvesturi. Kot kaže, pa so se teroristi tokrat pošteno ušteli, saj sodi Iannelli baje v skupino «skesanih» teroristov, ki so ovadili svoje «tovariše». Furci naj bi bil torej v tem primeru dvakrat nedolžna žrtev terorističnega napačnega preračunarstva.

Vendar preiskovalci ne izključujejo vseh ostalih možnosti. Furci je namreč zaradi svoje aktivnosti na področju mamil prejel več smrtnih groženj, lani pa so neznanci namestili pred vrati njegovega stanovanja bombo, ki je sicer povzročila le manjšo materialno škodo. Ne nazadnje upoštevajo tudi možnost osebnega maščevanja.

Kot rečeno so preiskovalci popolnoma razčistili dinamiko ponedeljkovega atentata. Agenti Digosa so potrdili, da sta bila dejanska avtorja umora le dva terorista, ki sta proti Furciju sprožila več strelov iz dveh pištol. Furciju pa je bil usoden le en strel, ki mu je prebil lobanjo. Terorista sta nato z motorjem zapustila prizorišče atentata in se pridružila drugima dvema pajdašema, ki sta ju pričakovala v nekem belem avtomobilu. Vsi štirje so se nato preselili v plavi avto znamke alfa - romeo in se dokončno razbežali.

Ravnatelj zdravstvenega oddelka kaznilnice Regina Coeli Giuseppe Furci je bil pri priči mrtev (AP)